PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 40 lir

Leto XXII. Št. 279 (6566)

TRST, sobota, 3. decembra 1966

V letu 1966 smo pričakovali več

Članek predsednika SKGZ Borisa Raceta v novem Jadranskem koledarju za leto 1967

Plamen, ki se je v poletju 1965 razvnel ob vključitvi Slovenca v tržaški občinski odbor, kar je pomenilo lepo zmago naprednejših političnih struj, je napovedoval tržaškim Slovencem mnogo obetajoče leto 1966. Takrat smo Slovenci z zadoščenjem pozdravili korak, ki je v določenem smislu pomenil prelom z diskriminacijsko prakso do nas. V istem času smo pa poudarili, da bi to dejanje samo na sebi pomenilo le jalovo zadoščenje, če mu ne bi sledilo reševanje toliko odprtih vprašanj, ki zadevajo Slovence. In dobro vemo, da je prav v tržaški občini mnogo, preveč, teh odprtih vprašanj.

V čem je vzrok, da se obeti niso izpolnili? Ali so se akterji ustrašili lastnih pobud, ali so nastopile nove okoliščine, ali je bilo v plamenu mnogo slame?

Morda bi se nekatere drobne stvari uredile, če bi bilo večje zanimanje poklicanih. Za rešitev glavnih vprašanj, ki se tičejo Slovencev, pa vemo, da odločajo politične stranke. Nepoučenemu se bo morda čudno zdelo, da so isti ljudje, recimo, v Krščanski demokraciji, ki so ob julijskih dogodkih izrekli toliko pozitivnih načelnih stališč v odnosu do Slovencev, pozneje popolnoma utihnili.

Kaj se v resnici dogaja? Kaže, da se je z javno izrečenimi načeli skoval ključ trezorja, ki hrani vse pravice, drobne in bistvene, ki nam pripadajo in ki jih vztrajno zahtevamo. In tudi kaže, da je ta ključ trdno v rokah Krščanske demokracije (končno, zakaj samo v njenih rokah?). Te pravice so postale drobiž, predvsem drobiž, s katerim plačuje, ali točneje s katerim obljublja, da bo plačevala volivce in glasove v svetih ter s ranke za udeležbo v odborih. Slovenci v Italiji bi se sprijaznili s sistemom določene postopnosti ukrepanja v našo korist, toda ne moremo sprejemati, da se bo postopnost vlekla v nedogled, ker bi morali na ta način čakati desetletja, da bi se dolg seznam pravic izčrpal. Konec koncev je poteklo osemnajst let od sprejetja ustave in dvanajst let od podpisa londonske spomenice in smo zato upravičeno, kljub določenemu, toda zapoznelemu napredku, nejevoljni in nezadovoljni. Slovenci smo zagrenjeni, ker se licitira in mešetari z našimi pravicami.

Načelno je bilo, kot smo videli, sprejeto, da je treba manjšino zaščititi in ji dati pravice, ki ji pripadajo in posebni statut podrobno našteva, kaj vse obsegajo pravice in zaščita: Slovenci morajo uživati enake pravice in ravnanje kot državljani italijanske narodnosti, pravično morajo biti zastopani v javnih in upravnih službah, slovenske prosvetne, kulturne, družbene in športne organizacije morajo uživati enake pravice kot podobne italijanske, predvsem glede finančnih podpor iz javnih sredstev, Slovenci lahko svobodno uporabljajo svoj jezik v osebnih in uradnih stikih z upravnimi in sodnimi oblastmi in imajo tudi pravico prejemati odgovor v slovenskem jeziku, imajo pravico do slovenskih javnih napisov.

Načela in obveze je treba uresničevati z ukrepi in z vsakodnevno prakso brez mešetarjenja in političnih računov. Vztrajati na tem, da je reševanje manjšinskih vprašanj izključno domena političnih strank in njihovih dogovorov, ter načrtni poizkusi onemogočati vsakršen vpliv drugih manjšinskih organizacij v tej smeri, kaže težnjo tistih, ki hranijo ključ trezorja, da hočejo dozirano in samo občasno deliti drobiž in po možnosti isti drobiž večkrat. Na dlani je načrt, da se reševanje slovenskih problemov zavleče v nedogled in s tem spravijo v popolno politično odvisnost vsaj nekatere stranke sogovornice. Na ta način se načela spreminjajo v nenačela in v instrumentalizem, ki ga prav ti ljudje pri drugih tako obsojajo in je tudi obsojanja vreden.

Potrebno je bilo podrobneje in obširneje obravnavati nekatere aspekte reševanja slovenskih problemov na Tržaškem, ker ima prav Trst v tem pogledu žal močan vpliv na splošno politiko odnosov do vseh Slovencev v Italiji.

V lokalnem merilu je Gorica izjema. Goriški vodilni predstavniki večine so večkrat prav v zadnjem času v javnosti poudarili svoje obveznosti in željo, da uredijo odnose do slovenske skupnosti. Tudi v praksi so pokazali zavzetost in pripravljenost, da bi kaj storili. Očitno je, da Goričani iščejo lastnih poti pri reševanju vprašanj svojega mesta in pokrajine. Te poti pa ne morejo iti mimo rešitve določenih družbenih problemov. Predvsem ni mogoče z lastnimi silami in pobudami v Gorici reševati gospodarskih problemov brez tesne povezave s področji na drugi strani meje in brez mobilizacije vseh produktivnih sil. Teh pobud ni mogoče uresničevati brez slovenske manjšine, ki ji je treba omogočiti vključitev v ta proces s priznavanjem njene enakopravnosti.

Škoda, da ta goriška spoznanja še nimajo večjega odmeva drugod. To bi bilo koristno, ker mislimo, da je pojav zdrav in bi njegovo uveljavljenje v splošnem okviru prispevalo k urejevanju zadev Slovencev v Italiji na splošno, goriških pa še posebej.

Kot smo videli, ni tako in tudi v Rimu stvari obravnavajo deloma po tržaških sugestijah, mestoma pa še zaostajajo za tržaškimi stališči. To prihaja do izraza predvsem v delu mešanega italijansko-jugoslovanskega odbora za izvajanje Posebnega statuta. V preteklem letu se je slovenska javnost v Italiji upravičeno glasno pritoževala nad počasnostjo, s katero se uveljavljajo členi omenjenega statuta v odnosu do Slovencev in nad neučinkovitostjo mešanega odbora, katerega delo se glede važnih stvari ne more premakniti, ker se je razpravljanje ustalilo na formalističnem področju in zaradi iskanja reciprocitete za vsako ceno. V zadregi je zato odbor sklepal o drugih, hvale vrednih, toda izvenmemorandumskih zadevah.

V ilustracijo tega samo nekaj primerov. Po mnenju nekaterih članov mešanega odbora ni mogoče, ali je vsaj zelo težko izvesti določilo glede javnih napisov, predvsem v tržaški občini, ker Posebni statut v zvezi s tem govori o volilnih okrajih, a teh pri nas da ni več, vsaj ne v takem smislu kakor so mišljeni v statutu. Za ureditev mnogih še odprtih vprašanj glede položaja slovenskih šolnikov bi leti morali poznati do podrobnosti vso kompleksno šolsko zakonodajo, pravilnike in predpise, zato da bi se v vsakem primeru sklicevali na ustrezajoče določbe. Če bi bilo le malo razumevanja, bi sami eksperti v šolski upravi sugerirali posamezne rešitve. V zvezi z zahtevami slovenskih organizacij in ustanov za podporo iz javnih sredstev je večkrat padel očitek, da te organizacije niso povsem enake italijanskim. Ni se pa še zgodil primer, da bi kdo od teh razsodnikov dal nasvet, kaj naj se stori. Nasprotno, Dijaški matici je bila pred nekaj leti odklonjena zahteva po priznanju juridične osebnosti, kljub temu, da ji je bilo na drugem mestu rečeno, da je to priznanje prvi pogoj za podporo. Slovensko gledališče bi bilo treba povsem izenačiti s Teatro stabile. Formulo kako to storiti poznamo vsi, pa kljub temu najdejo tržaški politični dejavniki vedno kak izgovor.

Ne moremo si predstavljati, kako naj Slovenci pričakujemo uveljavljanje pravic našega jezika, če naj dajo sklepi mešanega odbora vsakokrat obema stranema enake ugodnosti. Na jugoslovanski strani se v ustrezajočih območjih dvojezičnost uveljavlja na vseh področjih družbenega življenja. S čim naj torej ob pravilu recipročnosti Jugoslovani «plačajo» pravico, da se bomo smeli pri nas posluževati slovenskega jezika v vseh državnih, deželnih, pokrajinskih in občinskih uradih, na sodiščih, v uradih socialnega in zdravstvenega zavarovanja, skratka povsod, kjer pridemo kot državljani v stik z javno upravo?

Prav na take in podobne pojave se nanaša tisti del skupnega sporočila, ki je bilo izdano po razgovorih Moro-Stambolić v Beogradu 1965 in ki govori, da je treba z manjšinama ravnati ne samo po črki, ampak tudi po duhu medsebojnih sporazumov. V odnosu do nas Slovencev je to lepo napotilo še vedno le na papirju.

Naši bratje v Beneški Sloveniji so se morali kot Slovenci spomniti stoletnice pripadnosti k Italiji le z očitki, da še danes ne uživajo najosnovnejših narodnostnih pravic in da jim je zato danes v tem pogledu slabše kot pred sto leti. V spomenici, ki so jo naslovili predstavniki Slovencev iz Benečije in Kanalske doline predsedniku republike, je izraženo pričakovanje, da se bo po sto letih vendar začelo z reševanjem vprašanj slovenske narodne skupnosti v vsej videmski pokrajini.

Spomenica je pomemben dogodek za vse Slovence v Italiji, ker ponovno pobija vse nacionalistične «teorije» o beneških Slovencih in jemlje vsakršno vrednost spletkam tistih, ki se tako trudijo, da bi prikazali, kako beneški Slovenci ne marajo imeti nič skupnega z zahtevami po narodnostnih pravicah.

Mimo želja, ki jih izraža spomenica ne bodo pristojni krogi mogli iti, tudi zato ne, ker z njo soglašajo in so jo podpisali Slovenci iz Benečije in Kanalske doline ne glede na ideološko ali politično pripadnost.

Ta priložnost je ponovno združila osrednje slovenske prosvetne in kulturne organizacije na Tržaškem in Goriškem, ki so v skupni izjavi izrekle soglasje z vsebino spomenice in solidarnost s podpisniki. Tudi to je pomemben dogodek, ki ne bo mogel in smel ostati osamljen. Slovenci v Italiji imamo še mnogo odprtih za nas življenjsko važnih vprašanj, ki jih bomo morali združeni zahtevati, kajti dosedanje izkušnje kažejo, da ločeni dobivamo samo obljube in drobtine.

BORIS RACE

NOVA NEVARNOST POVODNJI ZARADI NEPRESTANEGA DEŽEVJA

Zaskrbljenost v Firencah, Latisani in drugod ker so vodni tokovi znova močno narastli

Na področju Padove delte se je stanje poslabšalo - Voda v reki Tagliamento nevarno narašča - Protest prebivalstva in pokrajinskega sveta v Firencah

FIRENCE, 2. — Vso noč je bilo prebivalstvo Firenc v strahu, ker je voda v reki Arno naraščala zaradi neprestanega deževja. Zlasti se je močno dvignila vodna gladina v manjših pritokih reke. Davi je dež prenehal, toda pozno popoldne je začelo znova močno deževati v mestu in okolici. Okoli 18. ure pa je spet prenehalo. Vodna gladina v reki Arno se je nekoliko dvignila in sedaj je stanje enako kakor sinoči. V mestu je zaradi ponovnega deževja začela znova vdirati voda iz odtočnih kanalov in je poplavila nekatere ulice, ki so še vedno polne blata in naplavin.

Pozno zvečer je reka Bisenzio močno narastla severnozahodno od Firenc. Zaradi tega je prefekt poslal na to področje vojaške oddelke, karabinjerje in gasilce. Pozneje je reka prestopila bregove. Zato je prefekt pozval župane tamkajšnjih področij, naj opozorijo prebivalstvo, naj bo ponoči pripravljeno. Tudi reka Ombrone je prestopila bregove v Castelletto di Signa in v Ponte Tigliana. Zelo nevarno je tudi na področjih okoli Prata.

Zvečer je Ombrone prestopil bregove tudi blizu kraja Mozza Ombrone in poplavil polja. Potok Vingone v predmestju Firenc je poplavil področje blizu Ponte Moretto.

Nocoj so «odbori četrti za obnovo Firenc» objavili izjavo, ki izraža veliko zaskrbljenost prebivalstva po novi neprespani noči, in vprašujejo: 1. Zakaj en mesec po povodnji niso poskrbeli, da bi, čeprav začasno, na kakršen koli način obnovili nasipe reke. 2. Zakaj se po enem mesecu ni še začelo nujno delo za obnovitev greznic in odtočnih kanalov. 3. Kakšne pobude in kakšni ukrepi so bili sprejeti glede temeljnega vprašanja obstoja Firenc, ki je vprašanje Arna. Obračajo se na vse oblasti, naj takoj in konkretno nastopijo z izrednimi sredstvi, da poskrbijo za varnost prebivalstva.»

V pokrajinskem svetu pa so predstavniki KPI, PSI - PSDI, PSIUP, KD in neodvisni Strati odobrili resolucijo ki poudarja, da so ukrepi, ki jih je sprejela vlada, nezadostni, ter zahtevajo jamstva za priznanje pravnega načela odškodnine poplavljencem, za uveljavitev prepovedi odpustov, za iskanje novih sredstev, za izvedbo organizacije civilne zaščite.

Resolucija poudarja, da se ne sme odlagati odobritev zakonov, ki so potrebni, da začne delovati deželni svet, ter našteva zatem vrsto zahtev v zvezi programov za gospodarski dvig Firenc s kratkoročnimi intervencijami z izrednim proračunom.

V Pistoji je voda v reki Ombrone znatno narastla in tudi drugi vodni tokovi so narastli. Nocoj se je porušil most čez reko Ombrone v predmestju Pistoje. S tem je 5000 oseb odrezanih od mestnega središča.

Na področju Bologne je zaradi neprestanega deževja močno narastla voda v rekah Reno, Savena in Samoggia. Reka Reno je popolnoma porušila levi nasip v kraju Castel Campeggi in poplavila bližnja polja. Tudi v predmestjih Bologne je voda iz reke Rena prestopila bregove ter ogroža bližnje hiše.

Na vsem področju Castel Campeggi je voda poplavila obširna področja do enega metra visoko. Zaradi goste megle je akcija za pomoč prebivalstvu, ki je ostalo v poplavljenih hišah, še težavnejša.

VIDEM, 2. — Od včeraj divja v vsej Furlaniji slabo vreme. Prebivalstvo, ki je bilo hudo prizadeto zaradi povodnji, je znova v velikih skrbeh. Jug tali sneg, ki je zapadel v gorah in zaradi neprestanega deževja vse reke naraščajo. Zgornja Val Degano je od danes izolirana.

V Venzonu gladina Tagliamenta narašča. Zaradi tega so v spodnji Furlaniji v pripravljenosti, zlasti pa v Latisani. Komisar prefekture je poslal pristojnim oblastem brzojavke in opozoril, da je prebivalstvo v pripravljenosti, ker niso bila izvršena varnostna dela. V Palazzolu je reka Stella močno narastla. Če bo ponoči še dalje deževalo, se bojijo, da bo jutri prestopila bregove.

V Latisani je stanje vedno bolj kritično, ker je gladina reke Tagliamento že dosegla varnostno višino. V predvidevanju morebitne nove evakuacije prebivalstva je vojaško poveljstvo tega področja že odredilo pripravljenost raznih oddelkov.

Pozno zvečer je reka Tagliamento v Venzonu prekoračila za 82 centimetrov varnostno raven in narašča za 28 do 29 centimetrov na uro. Stanje je zelo nevarno.

V Ogleju je danes pihal jug in morje je bilo zelo razburkano. Na nekaterih krajih lagune so nasipi popustili. Zlasti pa je bilo nevarno na področju Gradeža, ker so se porušili številni nasipi in voda iz tokov Carrette Panigai in Ca' dello Spitale je začela ubajati čez razmajane nasipe. Na poziv videmskega prefekta so prišle skupine vojakov s potrebnim materialom, da utrdijo nasipe

ROVIGO, 2. — Že 25 ur dežuje v spodnjem delu Polesine. Popoldne se je dežju pridružil tudi močan jug, medtem ko je morje razburkano. Morali so ustaviti delo za popravljanje porušenih nasipov. Zaradi vetra in dežja je znova kritično stanje v nepoplavljenih krajih Casella, Gnocchetta in Santa Giulia. Prefekt iz Rovige je odredil izpraznitev teh krajev. Ponovil je tudi poziv prebivalcem poplavljenih krajev, naj jih zapustijo, ker so nekateri še dalje ostali v svojih hišah, ki so pod vodo do drugih nadstropij in tudi do strehe.

Nasip «Cerlin», ki brani tri še nepoplavljene vasice, je pod močnim pritiskom vode in je popolnoma razmajan. Bojijo se, da lahko vsak hip popusti.

Tudi danes se je porušilo več hiš zlasti v kraju Donzella. Hiše so povečini že en mesec pod vodo in se začenjajo rušiti pod udarci valov in vetra.

Tudi na vsem tridentinskem področju je zaradi neprestanega deževja stanje težavno. Do včeraj opolnoči je močno snežilo v vsej pokrajini, zatem pa je začelo deževati do višine 2.000 metrov. Potok Sale je v predmestju Trenta prestopil bregove. Na mnogih cestah je začela vdirati voda iz odtočnih kanalov, ki so še zamašeni zaradi nedavne povodnji.

Iz Val Sugane poročajo o poplavah iz vse pokrajine. V Južni Tirolski, kjer je nenadoma nastopil jug in je zaradi tega deževalo do višine 1.300 metrov, so zelo v skrbeh, ker so vodni tokovi močno narastli zaradi nenadnega dviga temperature.

NOV DINAMITNI NAPAD

Porušen spomenik v Brunecku

BOCEN, 2. — V Bunecku (Brunico) so sinoči s štirimi kilogrami eksploziva razrušili spomenik alpincem. Minister Taviani je takoj sporočil namestniku vladnega komisarja v Bocnu, da je ministrstvo nakazalo 10 milijonov lir, da se spomenik obnovi, in da bodo delo pričeli takoj v ponedeljek.

«Donarit» je eksplodiral ob 2,40 in je bil tehnično ustrezno postavljen ob nogah iz marmorja izklesanega alpinca, tako da je spomenik popolnoma razrušen. Atentatorji so imeli malo časa, saj je spomenik na osrednjem trgu kjer je tudi pozno v noči dokaj živahno. To je v Brunecku že tretji dinamitni napad v zadnjih štiridesetih dneh. Prva dva sta bila naperjena proti javnim lokalom, ki jih vzdržujejo Italijani.

Spomenik alpincem je bil postavljen 6. junija 1937. 9. septembra 1943 so ga porušili nacisti, ki so uporabili traktorje in jeklene vrvi. Ostal je samo podstavek, na katerega so spomenik ponovno postavili julija 1951. Teroristi so že oktobra 1956 spomenik prebarvali z belimi in rdečimi barvami (barve avstrijske zastave), 21. februarja 1959 pa so postavili dinamitni naboj, ki pa ni povzročil večje škode.

Prvi pogovor Wilson-Smith

LONDON, 2. — Predsednik britanske vlade Wilson in Smith sta se sestala na britanski križarki «Tiger».

To so danes uradno javili v predsedstvu vlade v Londonu. Pogovor med Wilsonom in Smithom se je začel davi na križarki, ki pluje na odprtem morju «v nekem delu Sredozemskega morja». Wilson in Smith sta se najprej pogovarjala sama eno uro, zatem pa so se jima pridružili njuni svetovalci.

Najpozneje danes in jutri bi se morala Wilson in Smith sporazumeti, toda ločijo ju še velika nesoglasja. Nocoj so javili, da bosta nadaljevala pogovore jutri.

Bombardiranje predmestij Hanoja

HANOJ, 2. — Ameriški bombniki so v treh zaporednih presledkih bombardirali danes predmestja Hanoja, 7 kilometrov od središča prestolnice ter druge kraje oddaljene 21 kilometrov od Hanoja.

Bombardirali so avtomobilski park v Van Dienu in skladišča bencina v Ha Gia, 21 kilometrov severno od Hanoja.

Severnovietnamska vlada je poslala včeraj dve noti mednarodni nadzorstveni komisiji, s katerima protestira, ker ameriška letala bombardirajo obljudene kraje. Danes so javili, da so včeraj sestrelili ameriško izvidniško letalo brez pilota. To je že 31. letalo te vrste, ki so ga sestrelili nad Severnim Vietnamom.

Predstavnik osvobodilne fronte v Hanoju je izjavil, da so vojaki osvobodilne vojske ubili, ranili ali ujeli od 27. oktobra do 26. novembra 11.400 vojakov, od katerih 5.700 Američanov.

U Tant potrjen še za eno mandatno dobo

NEW YORK, 2. — Varnostni svet je priporočal glavni skupščini, naj podaljša U Tantov mandat za drugih pet let. Priporočilo je pozneje glavna skupščina soglasno odobrila.

Na seji varnostnega sveta je U Tant izjavil, da sprejema nov petletni mandat. «Priznavam, je izjavil, upravičenost razlogov, ki so bili navedeni, ko ste me pozvali, naj še dalje služim organizaciji za nov celoten mandat.» Izrekel je zatem upanje, da bo skrbna proučitev tistih problemov, ki jih je svoj čas navedel kot izredno nevarne (posebno vietnamska vojna), kakor tudi drugi pozitivni razvoji prispevali k utrditvi mednarodne organizacije on naporih vseh držav članic ter da bodo pripomogli k miru in napredku na svetu.

Varnostni svet je takoj nato odobril kratko priporočilo skupščini, ki se glasi: «Varnostni svet, ki se zaveda U Tantovih vrlin in njegovega visokega čuta dolžnosti, je prepričan, da bi potrditev njegovega imenovanja najbolje služila smotrom in koristim organizacije. Zato predlaga imenovanje U Tanta za nov mandat kot glavnega tajnika Združenih narodov.» Resolucijo je skupščina zvečer odobrila.

Po seji varnostnega sveta so objavili izjavo, v kateri je rečeno, da je varnostni svet bil mnenja, da bi bilo v višjem interesu OZN, če U Tant obdrži svoje funkcije še za eno mandatno dobo. V sporočilu je dalje rečeno: «Člani varnostnega sveta v celoti spoštujejo stališče in akcijo glavnega tajnika, kar se tiče predložitve varnostnemu svetu temeljnih problemov, s katerimi ima opravka organizacija, in zaskrbljujočega razvoja na raznih delih sveta.»

IZREDNO NAGLO IN PLODOVITO ZASEDANJE VLADE

Številni sklepi in zakonski predlogi ministrskega sveta o raznih vprašanjih

Moro in Pieraccini o programiranju - De Martino in Giolitti o možnosti vladne krize in predhodnih volitev

RIM, 2. — Na današnji seji je ministrski svet odobril vrsto važnih ukrepov, ki se nanašajo ljenja. Tako je vlada na pred ve Tavianija odobrila zakonski predlog o preureditvi civilne zaščite, ki daje notranjemu ministru važne nove pristojnosti v tej zvezi in ki določa, da je na raznih področjih za ta vprašanja pristojen prefekt.

Zakonski predlog pa je še vedno nejasen glede odnosov z drugimi uradnimi ustanovami in zlasti glede odnosov do vojske, saj samo pravi, da bo v primerih, ko je nujna potrebna pomoč prebivalstvu, ki je prizadeto zaradi ujem, minister za notranje zadeve ukrepal v soglasju z drugimi državnimi upravami in to tako civilnimi kot vojaškimi. Isti zakonski predlog predvideva tudi okrepitev korpusa gasilcev, ki se preimenuje v «korpus gasilcev in civilne zaščite».

Na seji ministrskega sveta je minister za javna dela Mancini poročal o novi zakonodaji glede urbanistike in glede vodnega režima, o čemer bo vlada ponovno razpravljala prihodnji teden.

Na predlog zakladnega ministra Colomba so sprejeli sklep, da se za tri mesece uveljavi začasni proračun za vsa področja javnega živlog ministra za notranje zadečun za leto 1967.

Med raznimi drugimi finančnimi ukrepi je tudi načrt zakonskega ukrepa, da se podaljša režim proste cone za področje Gorice, ki je bil ustanovljen leta. 1948 in ki bi moral v kratkem zapasti.

Med važnejšimi je zakonski predlog glede preureditve socialnega zavarovanja za mornarje, o katerem je bilo že mnogo polemik in tudi več stavk. Ukrep se tiče okrog 40 tisoč upokojencev in sedaj sindikalne organizacije poudarjajo zahtevo, da ga parlament čim prej dokončno odobri. Na predlog ministra za trgovinsko mornarico Natalija je bil sprejet zakonski predlog, ki predvideva podaljšanje prispevkov za izmenjavo zastarelega ladjevja.

Sprejeti so bili tudi razni drugi zakonski predlogi in še zlasti važno je, da so priceli razpravo o nekaterih ključnih vprašanjih, kar vse govori o določenih posledicah nevarnosti vladne krize in je torej tudi logični rezultat zahteve združene socialistične stranke, da se prouči možnost uresničevanja vladnega programa.

Zato je tudi v ospredju zanimanja političnega življenja razprava na zasedanju vodstva PSI-PSDI, ki se tudi danes ni zaključila in se bo jutri nadaljevala. Med današnjo razpravo je bil zlasti zanimiv govor De Martina, ki je ugotovil, da se ne smejo mešati notranja strankarska vprašanja s splošnimi važnimi političnimi vprašanji, in da je torej treba v tem okviru govoriti o možnosti predhodnih političnih volitev. De Martino ne zanika možnosti predhodnih političnih volitev in torej tudi odkrito grozi z vladno krizo, kar pa spravlja v zvezi s splošnimi političnimi vprašanji in z uresničevanjem političnega programa vlade levega centra.

Med važnejšimi je bil govor predstavnika levice Giolittija, ki je ugotovil, da bi bila za socialiste huda napaka, če ne bi poslušali varnostnega zvonca, zaradi nedoseženega volilnega uspeha. Giolitti je mnenja, da je treba ločevati strankine in vladne odgovornosti. V stranki je treba takoj ustvariti enotno vodstvo, da ne pride do paralize dela, in je v tej zvezi omenil možnost predhodnega sklicanja izrednega kongresa. V vladi pa ni mogoče naprej, če se od KD ne doseže točno jamstvo za izvajanje osnovnih programskih obveznosti, ki so: gospodarski načrt, zakon o ministrstvu za proračun, dežele, urbanistika, šolstvo, reforma bolnišnic in reforma delniških družb. Tega programa pa ne bo mogoče izvesti, če bo opozicija vodila obstrukcijo, kar je bilo očitno naslovljeno na KPI.

V poslanski zbornici je prišlo do nekakega viška razprave o petletnem gospodarskem načrtu. Na današnjem zasedanju sta posegla v diskusijo minister za proračun Pieraccini in predsednik vlade Moro. Pieraccini je zagovarjal svoje znano stališče, da je petletni program ohrani veljavnost kljub resnim elementarnim nezgodam in nato prešel na splošne oznake načrta, med katerim je omenil kot konkretne cilje ustanovitev dežel, socialno varnost in reformo delniških družb. Govor pa je zaključil z ugotovitvijo, da je treba ohraniti sedanje ravnotežje med kapitalom in dohodkom. Moro je v kratkem govoru poudaril, da se vlada kot celota strinja z izvajanji ministra Pieraccinija in da morajo ostati zvesti načrtu, da bo lahko rodil primerne sadove.

V senatu so po krajši razpravi z veliko večino glasov sprejeli vladni zakonski odlok, ki predvideva zvišanje cene bencina, s čimer predvidevajo za državo višji dohodek v višini 200 milijard lir, ki jih bodo uporabili za ukrepe za pomoč poplavljencem.

Tajnik PSI De Martino je v razgovoru z novinarji dejal, da predstavlja ustanovitev dežel točno vladno obveznost in da je treba dežele torej ustanoviti v letu 1968. Socialisti so bili vedno mnenja, da dežele kvalificirajo program vlade, in so to stališče pojasnili v okviru svoje stranke kot tudi v okviru medstrankarskih ter vladnih dogovorov.

Predsednik PSU Nenni bo v prihodnjih dneh odpotoval v Švico, v Montreux, kjer bo ostal teden dni na počitku. Medtem bo opravil tudi normalni zdravniško-klinični pregled.

Električno motorno kolo

NEW YORK, 1 — Ameriška družba «Union Carbide Corp» je javno pokazala električno mtorno kolo, katerega motor je opremljen z energetsko celico (baterijo), ki je enaka celicem, ki jih uporabljajo vesoljska vozila. Celica, ki ni večja od dveh škatel za čevlje, daje motornemu kolesu 320 kilometrov avtonomije. Prvotni motor motornega kolesa so zamenjali z električnim motorjem, ki ga poganja celica, ki razvija moč 300 vatov pod stalno napetostjo 28 voltov. V ta namen se uporablja galun «idrazine», ki se spreminja v električno energijo ob stiku s kisikom iz zraka. Galun «idrazine» stane sedaj osem dolarjev (približno 5.000 lir), toda predstavniki družbe pravijo, da bi v primeru množične proizvodnje cena padla na nekaj več kakor dva dolarja.

Družba je že prodala kakih sto takih motornih koles kljub njihovi visoki ceni (6.000 dolarjev, t. j. približno 4 milijone lir). Motorna kolesa še preizkušajo, toda upajo, da jih bodo lahko prodajali. Prednost električnega motornega kolesa je, da je popolnoma tiho. Vendar pa družba izključuje možnost, da bi ga izdelovali v velikih serijah. Po mnenju izvedencev bi to vrsto energijo mogli uporabiti v mestnem prevozništvu za dostavljanje blaga. Družba sodeluje sedaj z družbo «General Motors» za izdelavo električnega prevoznega vozila z imenom Electrovan».

DE GAULLE IN KOSIGIN NADALJUJETA POGOVORE

Kosigin poudarja nujnost sporazuma o evropski varnosti

Kot podlago je omenil program, ki so ga sprejeli v Bukarešti

PARIZ, 21. — Predsednik sovjetske vlade Kosigin je imel davi nov pogovor z de Gaullom v Elizejski palači. Najprej sta se državnika pogovarjala sama, pozneje so se jima pridružili še člani obeh delegacij. Pogovor se je končal nekaj pred poldne.

Po današnjem sestanku se je Kosigin udeležil sprejema, ki ga je priredil pariški občinski svet njemu na čast. Istočasno se je predsednik sovjetskega državnega odbora za tehnično raziskovanje Vladimir Kirilin sestal s francoskim finančnim ministrom Debrejem. Kirilin in Debre sta sopredsednika «velike komisije», ki je bila ustanovljena na podlagi francosko - sovjetskega sporazuma o sodelovanju. V francoskih krogih pravijo, da sta se Kirilin in Debre pogovarjala o ustanovitvi treh delovnih skupin, ki bi razpravljale o industrijski lastnini, o izmenjavi informacij in o industrijskem sodelovanju. Poleg tega sta govorila o ustanovitvi francosko-sovjetske trgovinske zbornice v Moskvi in Parizu.

Predstavnik francoskega zunanjega ministrstva Roger Vaurs je izjavil, da sta de Gaulle in Kosigin govorila sama o mednarodnem položaju tako včeraj kakor danes. V četrtek se bo v gradu Rambouilletu nadaljevala diskusija o glavnih svetovnih problemih. Dalje je Roger Vaurs izjavil, da so na razširjeni seji v Elizejski palači govorili o francosko - sovjetskih odnosih. Dejal je, da je de Gaulle začel diskusijo. «Kosigin pa mu je obširno odgovoril.»

Pozornost opazovalcev je obrnjena na Kosiginov govor v hotelu «De Ville», kjer je občinski svet priredil sprejem. V zvezi z evropsko varnostjo je Kosigin omenil izid nedavnih volitev na Bavarskem in v Hessnu. Poudaril je nedotakljivost meja na Odri in Nisi in izjavil, da bi obširen program ukrepov za okrepitev evropske varnosti, ki so ga nevadno proučili v Bukarešti, lahko bil trdna podlaga za konstruktivno izmenjavo misli. Nato je Kosigin napadel zahodnonemško politiko in poudaril: «Sedanje stanje v Evropi niti zdaleč ni pomirljivo. Zahteve po reviziji povojnih meja, ki jih spremljajo zahteve po dostopu k atomskemu orožju, stalno ogrožajo ravnotežje in mir v Evropi. Sile fašizma in vojne, ki so bile poražene na bojiščih, prihajajo zopet na svetlo, vedno bolj predrzne in izzivalne. Izidi nedavnih volitev v Zahodni Nemčiji, na Bavarskem in v Hessnu pomenijo novo opozorilo tudi tistim, ki so bolj brezbrižni.»

Poudaril je, da je razvoj dogodkov v Evropi pred drugo svetovno vojno zbežal nadzorstvu in je pripeljal do nemškega napada. Pripomnil, je, da se to ne sme ponoviti, in dodal, da Sovjetska zveza razpolaga z dovolj učinkovitimi obrambnimi sredstvi in je prepričana bolj kakor kdaj koli v preteklosti, da lahko zajamči mirne pogoje, ki so potrebni za gospodarski razvoj.

Kosigin je nato omenil program, ki so ga sprejeli na nedavni konferenci v Bukarešti, in je poudaril, da ta program odpira možnost popustitev vojaške napetosti v Evropi z razpustitvijo politično - vojaških zavezništev ali, kot začetni ukrep, ukinitvijo njihovih vojaških organizacij ter druge ukrepe, ki bi odstranili nevarnost vojne z naše celine.

Nato je Kosigin izjavil, da se Sovjetska zveza in Francija odločno držita skupne izjave od 30. junija ter izvajata njene določbe s konkretnimi dejanji. Zaključil je: «Napori Sovjetske zveze in Francije, ki težijo k zbližanju držav vzhoda in zahoda, so deležni vedno večjega odziva in vedno večje simpatije. Vse to, v celoti vzeto, nam daje gotovost, da za sedanjo Evropo je moč in je treba umakniti z dnevnega reda vprašanje nevarnosti vojne.»

Po sprejemu v hotelu «De Ville» se je Kosigin z drugimi osebnostmi udeležil kosila, ki ga je priredil predsednik vlade Pompidou v hotelu «Matignon». Na kosilu sta si Kosigin in Pompidou izmenjala zdravici in poudarila francosko - sovjetsko sodelovanje. Po kosilu sta se delegaciji znova sestali.

DANES

Vlada je včeraj sprejela vrsto ukrepov, med katerimi so nekateri tudi važnejšega značaja. Na seji poslanske zbornice pa sta v razpravo o petletnem gospodarskem načrtu posegla minister za proračun Pieraccini in predsednik vlade Moro, kar očitno govori o dogovorjeni akciji vladnih strank, da se na najavtoritetnejši način potrdi veljavnost petletnega gospodarskega načrta. Vse skupaj pa je očitno odraz notranjih trenj, saj združeni socialisti niso zadovoljni z izvajanjem — ali točneje rečeno neizvajanjem vladnega programa — in kar je prišlo očitno do izraza na drugem dnevu zasedanja vodstva PSU, ko je De Martino v zelo oprezni obliki omenil možnost vladne krize in predhodnih volitev. Isto tezo je v bistvu zagovarjal tudi predstavnik levice Giolitti, ki pa je bil še odločnejši.

Prebivalci Florence so preživeli prejšnjo noč v ponovnem strahu, ker je reka Arno narastla in zaradi naraščanja vode v pritokih se stanje slabša. Voda je znova začela vdirati iz odtočnih kanalov in poplavila nekatere ulice. V predmestju Pistoie se je porušil most čez reko Ombrone, tako da je okrog 5.000 oseb odrezanih od mestnega središča. Tudi na področju Apuane in Bologne so nekatere reke narasle in porušile nasipe. Iz odtočnih kanalov je začela voda vdirati tudi v Trentu. Iz Val Sugane pa poročajo o poplavah v vsej pokrajini.

Zaradi naraščanja reke Bisenzio pa je florentinski prefekt poslal severozahodno od Florence vojake, orožnike in gasilce, ker je reka prestopila bregove ter opozoril prebivalstvo na pripravljenost. — Stanje je zelo nevarno tudi zaradi naraščanja reke Tagliamento, zlasti pa v Latisani.

* * *

U Tant je včeraj izjavil na seji varnostnega sveta, da sprejema nov petletni mandat za generalnega tajnika OZN, ker priznava upravičenost razlogov, ki so bili navedeni, ko je bil pozvan, naj še dalje ostane na svojem mestu. Izrazil je upanje, da bo posebno vietnamska vojna ob naporih vseh držav prenehala.

V Evropi pa se javno mnenje najbolj zanima za razgovore med Kosiginom in de Gaullom v Parizu. Predstavnik francoske vlade je izjavil, da sta govorila o mednarodnem položaju, o francosko-sovjetskih odnosih in drugem. Kosigin pa je v svojem govoru na sprejemu, ki ga je priredil občinski svet Pariza, poudaril, da nacistični uspehi v Zahodni Nemčiji predstavljajo novo opozorilo tudi za tiste, ki so bolj brezbrižni in poudaril zlasti nedotakljivost meja na Odri in Nisi, ter da bi bil obširen bukareštanski program ukrepov za okrepitev evropske varnosti lahko «trdna podlaga za konstruktivno izmenjavo misli». Dodal je, da sedanje stanje v Evropi ni pomirljivo, ker zahodnonemške zahteve po reviziji meja in po atomskem orožju stalno ogrožajo ravnotežje in mir v Evropi.

Drugi važen dogodek je sestanek med Wilsonom in rodezijskim rasističnim predsednikom Smithom na britanski križarki «Tiger» v Gibraltarskem zalivu.

Po daljšem presledku so ameriška letala med bombardiranjem Severnega Vietnama ponovno včeraj napadla predmestje Hanoja, in sicer 7 kilometrov od središča prestolnice.

NUJNOST MEDNARODNIH CESTNIH ZVEZ V SLOVENIJI

Čez osrčje Evrope zveza med vzhodom in zahodom

LJUBLJANA, november. — Čez ozemlje SR Slovenije potekajo tri mednarodne ceste, in sicer E 93 (Bruck an der Mur - Gradec - Spilje - državna meja - Šentilj - Maribor - Ljubljana - Trst), E 94 (Celovec - Ljubelj - Ljubljana - Zagreb - Beograd - Vršac - jugoslovansko-romunska meja itd.) in E 96 (Reka - Zagreb - Čakovec - Dol. Lendava - jugosl.-madžarska meja.

V bližini SR Slovenije potekata še dve pomembni mednarodni cesti, in sicer E 7 (Rim - Videm - Trbiž - Beljak - Bruk an der Mur) in E 14 (Trst - Praga - Šćečin na delu Trst - Ronchi - Videm - Trbiž - Beljak - Salzburg). Mednarodni cesti sta še E 27 (Trst - Reka - Split - Dubrovnik - Skopje - Sofija -Varna) in spremembe E 96 (Reka - Zagreb - Čakovec - Goričan - Budimpešta - Košice).

Navedena kategorizacija cest poudarja cestnoprometni pomen SR Slovenije in — ob pospešeni graditvi sodobnih avto cest po trasah navedenih mednarodnih cest v Italiji in Avstriji — v severozahodnem delu Jugoslavije narekuje kar najhitrejšo modernizacijo glavnih cest in njihovo povezavo s cestnim omrežjem sosednjih držav in prek tega z evropskim cestnim omrežjem. Modernizacija glavnih cest v SR Sloveniji je nujna ne le zaradi znatno poraslega domačega voznega parka — v Sloveniji pride na eno motorno vozilo 17 prebivalcev — marveč še predvsem zaradi programa perspektivne izgradnje cest v evropskem merilu. Tako je npr. predvideno, da bo v petih letih zgrajena cesta, ki jo je programirala Ekonomska komisija za Azijo in Daljni vzhod, s skupno dolžino 29.000 km. Od Teherana, ki je z Evropo s cesto že povezan, naj bi ta cesta vodila do Sajgona in Singapura. Imela bo številne pomembne priključke cest. Ena takšnih priključnih smeri poteka iz Evrope po Padski nižini oziroma tamkajšnji veliki cesti in prečka italijansko - jugoslovansko mejo pri Gorici ter se nadaljuje skozi Ljubljano po hitri cesti Bratstva in enotnosti oziroma po trasi E 94 proti Beogradu. Ta velika zamisel vključuje tudi številne zasnovane ali že realizirane objekte v trasah glavnih cest Evrope, kot na primer premostitev Rokavskega zaliva, prehod skozi alpsko gorsko verigo, premostitev Bospora itd.

Študija «Hitre ceste v Sloveniji», ki sta jo nedavno izdala skupnost cestnih podjetij SRS in republiški sekretariat za urbanizem, poudarja, da v zvezi s to zamislijo tudi SFR Jugoslavijo čaka pomembna naloga, da s primerno ureditvijo cest v tej cestni smeri, se pravi v trasi E 94, pritegne to daljnosežno zvezo. Če pa s pravočasnimi ukrepi ne bi dosegli ustreznega standarda te ceste, se utegne pripetiti, da bi to, za Jugoslavijo nedvomno zelo pomembno tranzitno zvezo, odbili izven državnega območja.

Pomembnosti te ceste zveze, ki naj bi pomenila podaljšek dvopasovne avto ceste Villesse - Gorica do Ljubljane in dalje v notranjost države oziroma naprej proti Madžarsko, se močno zavedajo v Italijani, ki — kot je znano — po eni izmed variant cesto Villesse - Gorica projektirajo tako, da bi jo speljali prav do meje nekje med Vrtojbo in Šempetrom, Jugoslovani pa naj bi graditev nadaljevali na svoji strani. Znano je, da so Italijani ponudili tudi ustrezno posojilo za graditev te ceste prek ozemlja SR Slovenije, iz preprostega razloga, ker so zainteresirani, da se cesta ne bi končala kot mrtvi trak pri Gorici, ampak bi pritegnila potniški in tovorni promet z vzhoda po cestni zvezi prek Podonavja in v obratni smeri ter tako razbremenila promet po mednarodni cesti E 7, ki jo Italijani in Avstrijci pospešeno preurejajo v sodobno avto cesto z vozišćema za obe smeri.

Čas bi bil, da bi se pomembnosti te cestne zveze in njene povezave s traso bodoče evroazijske ceste zavedali tudi v Jugoslaviji in ukrenili vse potrebno, da se prometno ne bo povsem izolirala, ker ni nobenega dvoma, da bodo bližnji sosedje tranzitni promet speljali neposredno ob meji s SR Slovenijo, namesto da bi ta potekal tudi prek ozemlja Slovenije in naprej v Podonavje oziroma k morju.

Problem, ki se poraja že vrsto let, je treba nedvomno presojati ne le z vidika ožjih koristi SR Slovenije, marveč tudi bolj z vidika gospodarskih koristi in razvojnih možnosti tudi drugih republik in območij države. Zavedati se je namreč treba, da so vse glavne ceste Slovenije prvenstveno tranzitne, kar še posebej dokazujejo podatki, da prihaja čez mejne prehode v SR Sloveniji 95,9% vseh vozil, 93% vseh potnikov in 67,9% vsega blaga, če velja za vse prihode v SFR Jugoslavijo indeks 100.

Če potemtakem velja ugotovitev, da so cestni prehodi SR Slovenije pomembna vrata za ves promet v Jugoslavijo, potem tudi ni mogoče odrekati cestam v Sloveniji prvorazrednega tranzitnega pomena in — v končni konservaciji — tudi ni mogoče planirati gospodarskega razvoja drugih jugoslovanskih republik in območij, a še zlasti ne razvoja turizma v državi. Podatki ankete, ki so jo v letih 1963 in 1964 izvedli na mejnih blokih v Sloveniji, so pokazali, da je nad dve tretjini opazovanega prometa šlo čez državno mejo s ciljem ali začetkom potovanja na severnem Jadranu. Ker bo promet čez mejne prehode v Sloveniji v prihodnje še naraščal, velik del tega prometa pa se bo še nadalje usmerjal k jadranski obali, je od stanja cest v Sloveniji in še zlasti od povezave teh cest z evropskim cestnim omrežjem najneposredneje odvisen razvoj turizma v vsej SFR Jugoslaviji, a še posebno v Hrvatskem Primorju, zlasti še, če upoštevamo, da okrog 78% vseh turistov prihaja v Jugoslavijo s cestnimi vozili. Od stanja cest v Sloveniji je v veliki meri odvisna realizacija programa razvoja, po kateri naj bi se tranzitni turizem v Jugoslaviji v obdobju do leta 1970 predvidoma povečal 2,5-kratno.

Že zgolj s tranzitno-turističnega vidika je torej nujna graditev sodobnih cest z večjo propustno močjo v SR Sloveniji ter zagotovitev mednarodnih posojil in dotacij, ki jih federacija v obdobju 1966-1970 predvideva za rešitev najbolj perečih problemov glavnih cest v Jugoslaviji. V interesu SFR Jugoslavije in SR Slovenije naj bi bila prioritetna skrb za pospešeno graditev dvosmernih avto cest, in hitrih cest, začenši od mejnih prehodov in v njihovem nadaljevanju na vseh pomembnih trasah v smeri proti jadranski obali in v notranjost države. Vsekakor bi bilo koristneje odpovedati se že začetim gradnjam na nekaterih manj pomembnih cestah in cestnih zvezah v državi, ki so v preteklosti iz «konkurenčnih razlogov» uživale podporo lokalnih forumov, kot pa zanemariti cestne zveze prvorazrednega tranzitnega pomena, od katerih je odvisen gospodarski in še zlasti turistični razvoj v vsej Jugoslaviji.

N. Ž.

Čez Slovenijo potekajo najvažnejše avtomobilske ceste, ki povezujejo zahodno Evropo z vzhodno ter severno z Balkanskim polotokom

SKLEPI 14. KONFERENCE

Uspešna pomoč UNESCO Benetkam in Firencam

Na zborovanju v Parizu je minister Gui prikazal mednarodni javnosti škodo, ki so jo poplave prizadele številnim umetninam

PARIZ, 2. — Predsednik 14. generalne konference UNESCO prof. Bedrettin Tuncel je sinoči otvoril v veliki dvorani ustanove UNESCO v Parizu kampanjo za mednarodno pomoč pri naporih in delih za reševanje, obnovitev in ohranjevanje umetnin v Benetkah in Firencah, ki so jih prizadele nedavne elementarne nezgode.

V veliki dvorani UNESCO se je zbralo več tisoč ljudi. V svojem govoru je predsednik Tuncel poudaril pomembnost raznih kulturnih spomenikov v Benetkah in Firencah za vse človeštvo ter je opozoril občinstvo na resolucijo, ki jo je v tej zvezi izglasovala konferenca.

Nato je spregovoril italijanski minister za prosveto Luigi Gui, ki je podrobno analiziral škodo, ki so jo poplave prizadejale na področju kulturnih spomenikov v teh dveh italijanskih mestih. Minister Gui je dejal, da je italijanska vlada sprejela določene ukrepe za ohranitev, obnovo in zaščito teh spomenikov, toda škoda, ki so jo povzročile elementarne nezgode je tako velika, da je potrebna pomoč na mednarodni ravni, če se hoče preprečiti še hujše zlo.

Za italijanskim ministrom je govoril še predsednik izvršnega odbora UNESCO, Argentinec Atilio Dell'Oro Maini, ki je poudaril, da se bo izvršni odbor mednarodne organizacije zavzel za izvajanje resolucije skupščine.

Ponovni premiki odpadnih gomil v Aberfanu

LONDON, 2. — Prebivalci v Aberfanu so zahtevali, naj se čimprej poskrbi za odstranitev odpadkov premoga, ki so v bližini mesta, ker bodo sicer zapustili naselje. Sinoči se je sestala mestna komisija, ki je zahtevala naj državna ustanova za premog (National Coal Board) sprejme takojšnje ukrepe za odstranitev materiala, ki ga iz dneva v dan kopičijo v bližini mesta. Komisija je zahtevala odstranitev tega materiala, ker je prišlo prav včeraj do ponovnega podora na odseku št. 7, se pravi prav na istem odseku, kjer se je 21. oktobra letos odigrala tragedija, ki je zahtevala smrt 144 oseb, med katerimi je bilo 116 otrok aberfanske osnovne šole. V dvorani preiskovalnega sodišča, ki je včeraj zasedalo že tretjič, je nastala popolna tišina, ko je sodnik povedal, da se je gora materiala spet premaknila, baje zaradi včerajšnjega in predvčerajšnjega močnega deževja.

Sodnik je sicer pristavil, da ne obstaja nobena nevarnost, ker je šlo le za lažje premike ter da so oblasti že sprejele vse potrebne ukrepe za zaščito prebivalstva. Vendar pa je težko prepričati meščane, da je nevarnost že mimo.

DRZEN NAPAD V PREDMESTJU MILANA

Roparji v banki 9 milijonov plena

Zlikovci so streljali na zasledovalca, ki jim je bil za petami

MILAN, 2. — Danes ob 11.15 so drzni roparji vdrli v banko v kraju Carugate blizu Milana ter se polastili 9 milijonov lir v gotovini ter 7 milijonov lir v vrednostnih papirjih.

Roparji so se pripeljali pred banko z avtom znamke «giulia». Ravnatelj Carlo Zappa, star 35 let, je pozneje izjavil karabinjerjem, da je opazil avto, ki se je ustavil pred poslopjem. Iz vozila so izstopili trije moški, ki so imeli na sebi modre dežne plašče, a na obrazih so nosili pisane krinke. Eden izmed roparjev je prisilil vse kliente v banki, da se vležejo na tla. Ostala dva pa sta prisilila blagajnika, da odpre blagajno in jima izroči ves denar. Blagajnik se je spočetka obotavljal, toda ker sta mu roparja zagrozila, da bosta streljala, se je moral vdati ukazu.

Roparski podvig je trajal le nekaj minut. Ko so zlikovci grabili denar iz blagajne, so v banko vstopili trije drugi klienti. Ropar pri vratih pa jih je prisilil, da so takoj legli na tla. Eden izmed zlikovcev jim je odvzel listnice ter se polastil 100.000 oziroma 50.000 lir. To vsoto je izročil uradnik Resovi, ki pa je imel v hlačnem žepu še 200.000 lir, ki pa jih roparji niso našli.

Takoj potem so zlikovci zbežali na plan ter se z vso naglico odpeljali z «giulio». Resovi je hitro skočil v svoj avto ter jih zasledoval. V določenem trenutku je celo zadel s svojim vozilom v «giulio» roparjev. Njegov pogumen nastop pa ni rodil pomembnejših rezultatov, ker so roparji začeli streljati nanj ter so ga prisilili, da se umakne. Policija je zastražila vse okolje, toda do sedaj se ji ni posrečilo, da bi aretirala krivce.

Francoski jamar Jean Pierre Mairetet je preživel 182 dni v neki jami pogorja Audibergue. Na sliki: policist nese jamarja do zdravniške postaje

V TOVARNI GNOJIL V LINZU

Šest delavcev je izgubilo življenje

Pri nesreči se je zastrupilo 18 delavcev, od katerih jih je 8 v smrtni nevarnosti

DUNAJ, 2. — V kemični tovarni «Stocktoffwerke» v Linzu se je pripetila huda nesreča na delu, ki je terjala življenje 6 delavcev. Drugih 18 delavcev pa se je hudo zastrupilo. Od teh jih je 8 v življenjski nevarnosti.

Do nesreče je prišlo v oddelku za mešanje dušikovih gnojil.

Izdihnila je zadnja pittsburška petorčka

PITTSBURG, 2. — Zadnja od petork, ki so se rodile v družini Aranson, je danes izdihnila zaradi možganske krvavitve in pljučnih hib, ki so neposredna posledica prezgodnjega poroda.

Petorčice je porodila bivša učiteljica, 22-letna Patti Aranson. Vse deklice so umrle zaradi možganske krvavitve.

Rak in kajenje

NEW YORK, 2. — Ameriško združenje za borbo proti raku je objavilo izjavo v kateri poziva moške in ženske, naj se odrečejo kajenju, da bi se tako ubranili raka, raznih pljučnih in srčnih bolezni. Izjavo je podpisal dr. Harold Diehl, ki je podpredsednik združenja. Poleg tega je združenje naslovilo na federalno komisijo za trgovino razna priporočila za ugotavljanje količine nikotina in drugih škodljivih snovi v cigaretah. Združenje meni namreč, da morajo oblasti sprejeti učinkovite ukrepe zato, da bi kadilci lahko kadili cigarete, ki vsebujejo najnižje količine nikotina in drugih škodljivih snovi.

Satelit «ATS» čez tri dni v vesolju

CAPE KENNEDY, 2. — Ameriška vesoljska ustanova NASA bo verjetno izstrelila 6. decembra satelit «ATS», ki bo opravil vsakih 20 minut fotografske posnetke ene tretjine zemeljske površine. Satelit bo nadalje služil za direktno posredovanje televizijskih programov na obalah Tihega oceana.

Satelit «ATS» (ki tehta 700 kg) bo deloval približno tri leta ter bo povezoval Združene države in Srednjo Ameriko z Japonsko in Avstralijo. Pri tem bo lahko posredoval istočasno 600 telefonskih pogovorov v obeh smereh med kraji, ki ležijo na obalah Tihega oceana.

Zakon in človekoljubnost

LONDON, 2. — Policaj Edward Bendle je prosil sodišče, naj mu izroči 16-letnega fanta, ki ga je sodišče v Leicestru obsodilo na zaporno kazen v neki poboljševalnici. Policist je izjavil sodniku, da je pripravljen da nudi fantu toplo domače vzdušje, ki ga obsojenec ni nikoli prej poznal.

Mladenič je priznal na sodišču, da je ukradel radijski sprejemnik, da je skušal vdreti v neko lekarno, da je ukradel nekaj avtomobilov ter da je užival mamila. Policist Bendle pa je izjavil, da je oče zapustil mladeniča, ko je bil star komaj 11 let, in sicer potem, ko je njegova mati izgubila življenje pri neki prometni nesreči. Policist je še izjavil, da je trdno prepričan, da se bo mladenič popravil, če bo živel v dobrem družinskem okolju. Sodnik je izročil fanta policistu v oskrbo za tri leta.

Jayne Mansfield in njen bivši mož Mike Hargitay ob zglavju njunega sina Zoltana

«La Battana». štev. 9, 10, 1966

Prejeli smo najnovejšo številko reške italijanske literarne revije «La Battana», ki jo urejujejo italijanski književniki, pripadniki italijanske manjšine v Jugoslaviji, pod vodstvom glavnega urednika znanega pesnika Erosa Sequija. Najnovejša dvojna številka je izredno obsežna in šteje skoraj 300 strani. Od teh je kar 109 posvečenih letošnjemu opatijskemu srečanju med italijanskimi in jugoslovanskimi književniki v Opatiji 13., 14. in 15. maja. Objavljeni so posegi v diskusijo sledečih književnikov: Vlatko Pavletić, Franco Fortini, Rosario Assunto, Miodrag Pavlović, Giovanni Giudici, Fernando Bandini, Milivoj Slaviček, Husein Tahmiščić, Zvonimir Golob, Matej Bor, Zoran Mišić, Emilio Isgrò, Vlado Gotovac, Vjeran Zuppa, Lamberto Pignotti, Umberto Eco, Danilo Kiš, Lucia Marcucci, Eugenio Miccini, Ciril Zlobec, Drago Ivanišević, Elio Pagliarani, in Mladen Oljača.

Od ostalih 200 strani obsega več kot 50 strani dolgo nadaljevanje Massima Bontempellija, nekakšen «slovar idej» pod naslovom «Il bianco e il nero». Sledi prevod «Dnevnika» (januar 1966) Jospa Vidmarja iz ljubljanskega «Dela». Poleg Vidmarja je od Slovencev še zastopan samo še Lojze Krakar, s štirimi odlomki iz ciklusa pesmi «Daljša noč od upanja». Iz srbohrvaščine pa so prevedene — po ena pesem — poezije Huseina Tahmiščića, Branislava Petrovića, Dubravka Horvatića in več kot 30 strani dolg odlomek iz povesti Petra Šegedina «Izdajalec» — «Il traditore» ter odlomek iz neobjavljenega romana Zvonimira Majdaka (okrog 20 strani) «L'appassionata moltitudine». Vmes so prispevki naslednjih italijanskih avtorjev: Cesare Ruffato (iz Padove), Ugo Reale (iz Rima), Giovanni Ferri (iz Rima), Cristina Fratini (iz Arezza) in Giacomo Scotti (iz Neaplja), ki pa stalno živi na Reki ter je znan kot marljiv in izredno plodovit prevajalec poezije jugoslovanskih narodov. Prozo v italijanščini pa so prispevali: Carlo Bernari z novelo «Piazza dell'Orologio; Gaetano Testa (iz Messine) z novelo «Urge costituire un esempio»; Giuseppe Pederiali (iz Modene) s črtico «Incontro serale»; Ugo Casiraghi (filmski kritik dnevnika «Unità») z razmišljanjem o znanem Fellinijevem filmu «Giulietta degli spiriti»; Lucifero Martini (iz Florence, ki pa deluje stalno na Reki kot kulturni urednik dnevnega glasila italijanske manjšine «La Voce del Popolo») s člankom pod naslovom «Il cinema jugoslavo da Porretta a Pola».

Prispevke slovenskih in srbohrvaških sotrudnikov so v italijanščino prevedli: Piero Nutrizio, Giacomo Scotti, Eros Equi, Sergej Slenc (prevedel je Vidmarjev «Dnevnik» in Krakarjeve pesmi) ter Sergio Turconi.

Ta najnovejša, tako obsežna in vsebinsko bogata, številka revije «La Battana» pomeni nov prispevek k medsebojnemu spoznavanju književnih vrednost Jugoslavije in Italije ter zasluži vsestransko priznanje, ki velja vsem, ki so v njej sodelovali. Prepričani smo, da bo tudi v prihodnosti revija v tem smislu svoje plemenito poslanstvo nadaljevala.

(Revija je v Trstu v prodaji v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20.).

Človeško srce je nenadomestljivo

NEW YORK, 2. — Državni svet za zdravstvo je sklenil, da ne bodo javne ustanove več podpirale raziskave, ki zadevajo «umetno srce». Po mnenju uradne zdravstvene ustanove je bolj koristno, če se uporabijo znatna finančna sredstva (14 milijonov dolarjev) za proučevanje raznih pomožnih aparatov, ki pospešujejo delovanje človeškega srca, toda ga ne skušajo popolnoma nadomestiti.

Razni znanstveniki menijo namreč, da je v današnjih pogojih nemogoče nadomestiti človeško srce z umetnim aparatom, kajti pri tem ne gre zgolj za funkcijo krvnega obtoka, temveč za vrsto drugih funkcij, ki so povezane z možgani. Neki znanstvenik je na primer pojasnil zadevne težave s primerom moškega, ki mu začne srce biti hitreje, ko se sreča z lepo plavolasko. Umetno srce ne bi moglo reagirati — tako trdi učenjak — na take impulze. Spričo tega je bolj pametno, da se proučuje področje pomožnih srčnih aparatov.

Morilcu 8 gojenk ne bodo sodili v Chicagu

CHICAGO, 2. — Sodnik chicaškega sodišča, ki se ukvarja s primerom 24-letnega pomorščaka Richarda Specka, ki je umoril osem gojenk šole za bolniške sestre 24. julija letos, je sprejel zahtevo obrambe, da bi obtožencu sodili izven chicaškega sodnijskega okrožja.

Kot je znano, so Specka pregledali psihiatri, ki pa so izjavili, da je obtoženec v takem duševnem stanju, da se lahko zagovarja pred sodniki.

POMEMBNA KULTURNA POBUDA

Šolski izlet Idrijčanov po Tržaškem in Goriškem

Idrijski dijaki so izkoristili svoje kratke počitnice za ogled pomembnih spomenikov naše narodne zgodovine

Skupina dijakov, skupno 80, iz Idrije (maturanti gimnazije in dijaki 3. razreda pedagoške gimnazije), je včeraj pod vodstvom prof. Tomaža Pavšiča napravila šolski izlet po Tržaškem in Goriškem. Po prihodu čez blok pri Fernetičih so idrijski dijaki najprej krenili v Bazovico, kjer so se poklonili spominu bazoviških junakov ter položili venec ob spomenik. Nato so se odpeljali v Trst, kjer so si po kratkem ogledu mesta ogledali z velikim zanimanjem in navdušenjem tudi kulturni dom. Ravnatelj Slovenskega gledališča prof. Rado Ravber je mlade goste pozdravil kot prvo organizirano skupino dijakov z onstran meje, ki so izkoristili šolski izlet tudi za ogled Kulturnega doma v Trstu in za to, da spoznajo naše kraje. Med ogledom doma pa jim je na kratko opisal zgodovino in delovanje našega gledališča. Nato si je skupina ogledala Miramar, se odpeljala preko Proseka v Nabrežino, da si ogleda rojstni kraj I. Grudna. Po kratkem postanku v Nabrežini so se dijaki odpeljali na ogled Gorice ter se preko Nove Gorice vrnili v Idrijo.

Taki obiski naših dijakov z onstran meje nas zelo veselijo in upamo, da bodo zgledu idrijskih dijakov in profesorjev sledili še drugi.

Idrijski dijaki pred spomenikom bazoviških junakov

KAM BO PRIVEDEL RAZPLET V BONNU

Po vsem sodeč gre za odpoved večstrankarskemu sistemu

Razočaranje in srd v vrstah socialdemokratov - Vse, kar se je začelo z Marxom in Lassallom, je zdaj prenehalo po zaslugi Brandta in Wehnerja - Opravičevanje in trditve vodstva socialdemokratov

BONN, 30. novembra. — To, kar smo v preteklih tridesetih dramatičnih dneh doživeli, bi se na kratko moglo označiti takole: v strahu pred nasilno smrtjo se je zahodnonemška demokracija odločila za — samomor. Čeprav vse posledice tega ne bodo takoj prišle do izraza, si nihče, ne tu ne po svetu, ne more delati utvar: v bistvu je vse odločeno. Ne ve se že, kolikič v zgodovini nemške demokracije večstrankarski sistem ni bil opravil zgodovinskega izpita.

Po 17. letih absolutnega vladanja dveh ali treh meščanskih strank, se je režim tako politično kot gospodarsko znašel pred stečajem. Erhardov «noro neslavni konec» — kot ga tu imenujejo — je to jasno potrdil. A v tem trenutku se ne lomita stranki krščanskih in svobodnih demokratov, temveč tista, ki je vse doslej ostala relativno nedotaknjena in nekompromitirana, namreč socialdemokratska stranka. S tem se je krog zaprl: večstrankarska demokracija je odpovedala, ker je odpovedala socialdemokracija, ta pa je odpovedala, ker je odpovedala večstrankarska demokracija.

Polnih 17 let so socialdemokrati hlepeli po oblasti. Še lani, tik pred splošnimi volitvami, je proučevanje javnega mnenja pokazalo, kako je socialdemokracija v predstavah volivcev povezana s pojmom «sprememba». Če pridejo socialdemokrati na oblast, se bo nekaj spremenilo, je menil zahodnonemški volivec in se po tem odločil, komu bo oddal svoj glas. A tudi socialdemokrati niso malo žrtvovali, da bi za Adenauerja in njegove naslednike postali «dostojnejši». Zapovrstjo so se odpovedali marksizmu, antifašizmu in zdaj, končno, še načelom tradicionalne meščanske poštenosti in dostojnosti. In tako so v trenutku, ko bi se po sedemnajstih napornih letih v Zvezni republiki prvič resnično izplačalo biti v opoziciji, bili sprejeti v vlado.

V vrstah članstva je odjeknil krik srda in ogorčenja. Milijoni oseb, 40 odstotkov zahodnonemških volivcev, so iz leta v leto glasovali za socialdemokrate za to, da bi zdaj Kurt Georg Kiesinger, član nacistične stranke od l. 1933 do 1945 in namestnik načelnika oddelka v resorju obešenega vojnega zločinca Ribbentropa, mogel postati kancler Zvezne republike.

Milijoni oseb so glasovali za socialdemokrate, ker so v Straussu videli človeka, ki je bil zapleten v številne korupcijske afere, ministra, ki je odkrito kršil zakon in je na to z govorniškega odra še zavestno skušal prevarati parlament, politika, ki brez predsodkov neti najnižje nagone svojih sodržavljanov, danes pa ga socialdemokrati hočejo rehabilitirati.

Najzanimivejše in najbolj značilno pa je to, da množično protestirajo tudi meščanski liberalci klasičnega kova, pretežni del tiska (razen izrecno desničarskih časnikov) in številni posamezniki, ki nikoli niso imeli in tudi niso želeli imeti karkoli skupnega s socialdemokrati, a jim je pri srcu klasična večstrankarska demokracija. Vsi ti zdaj soglasno tarnajo ter v uvodnikih pišejo, da v Zvezni republiki ni več levice.

Prav ti obenem tudi z največjim sarkazmom ugotavljajo, da je slavna nemška socialdemokracija, ki se je bila začela z Marxom in Lasalleom, prenehala obstajati z Brandtom in Wehnerjem.

Sicer pa ves ta prezir in srd, ki ga danes morajo občutiti socialdemokrati, samo dokazuje, kolikšno število ljudi je iz takšnih ali drugačnih razlogov verovalo v socialdemokrate, v kakšni meri so ti bili tako rekoč edino upanje demokracije. In potem, ko bosta srd in razočaranje splahnela, kam bodo ti volivci odšli?

Sicer pa vodstvo socialdemokratov ta svoj korak tolmači kot «edino konstruktivno» in «nacionalno odgovorno» rešitev v tem trenutku. In v čem bi bila ta rešitev? Še preden so se dogovorili o sestavi vlade, kakor tudi o njenem okvirnem programu, so pogajalci najprej določili, da bo nova koalicija v Bundestagu morala izglasovati nov volilni zakon, po katerem bosta v najvišjem zakonodajnem telesu praktično ostali samo dve stranki.

Takšna rešitev bi imela zagotoviti trajen izhod iz alternative: ali diktatura neonacizma ali «diktatura» levice po vzoru nemškega soseda ali dvostrankarski sistem, kakor ga imajo v Britaniji in ZDA in kateri zavrača ekstreme ter utrjuje oblast zmerne sredine.

Toda tu se predvsem nihče ne potrudi, da bi dokazal točnost osnovnih premis te dileme. Izgovarjanje na to, da neonacisti predstavljajo resno grožnjo, oziroma, da postajajo nevarni, ni niti malo prepričljivo, kot sicer tudi ne grožnja pred nevarnostjo nekakšne «leve» diktature. Analogija z Britanijo in Združenimi državami pa je samo formalna. Tam se je dvostrankarski sistem pojavil in razvil organsko, naravno, postopno. V zvezni republiki se poraja, nasprotno, umetno, pod pritiskom obstoječe ali namišljene grožnje izvenparlamentarne opozicije in popolne izolacije vladajoče ekipe na mednarodnem prizorišču.

V takih okoliščinah se izvenparlamentarna opozicija, ne glede na to, kakšna zdaj je, mora krepiti tako na levici kot na desnici, s čimer se ustvarja še en nov argument za dejansko nadaljevanje ter ovekovečenje vladavine dveh strank, pravzaprav njunih najvišjih vrhov, kjer se vse rešuje s pomočjo internih sporazumov in dogovorov, kot se je to najlepše videlo že pri ustvarjanju koalicije same.

Kako so argumenti za vzpostavitev dejanske enostrankarske vladavine v Zvezni republiki malo prepričljivi, dokazuje tudi to, na kolikšno ledenost in dvom je bila ustanovitev velike koalicije naletela predvsem v britanskem in ameriškem tisku, pa tudi med Švicarji in Skandinavci.

Vtem pa tu naletiš na posameznike, ki si manejo roke, zagotavljajoč da je velika koalicija najboljša rešitev, ker bo delavski razred tako najhitreje spregledal pravi značaj socialdemokratskega vodstva in njegove politike. Takšno varanje samega sebe na osnovi načela «čimslabše, tem boljše» nima, naravno, v stvarnosti nobene osnove.

Brez napornega prizadevanja in trdega boja zavestnih demokratov delavski razred ne bo ničesar spregledal in bo enostavno v pretežni večini še naprej glasoval za socialdemokrate vse do kakega gospodarskega poloma. In če je sploh kaj dobrega v tej situaciji, potem je to morda edinole v tem, da bodo branitelji demokracije — a njena obramba postaja zdaj prvenstvena naloga ter najširša osnova zbiranja in združevanja vseh naprednih in demokratičnih sil v Zvezni republiki — prej ali slej morali uvideti, da tudi zanje ne more biti osnovni problem v alternativi: eno ali večstrankarski sistem. Borbo za obrambo demokracije, pa kdo ve kakem polomu večstrankarske demokracije, ne bo mogoče trajno omejiti na borbo za oživitev tega sistema. Potrebno je iskati nove, sodobnejše oblike samoupravljanja ter odločanja neposrednih samoupravljavcev.

Z. KRISTL

Za novega kanclerja Zah. Nemčije je bil izvoljen krščanski demokrat Kiesinger, bivši član nacistične stranke in tunkcionar v hitlerjevski vladi. Na sliki govori na nekem zborovanju revanšistične organizacije «Landsmannschaft» v Stuttgardu. Obnovljeni nacizem očitno čedalje močneje udarja po svojem tevtonsko-nacionalističnem bojnem bobnu.

STORJENIH KRIVIC JIM NI VEČ MOČ PORAVNATI

Položaj Indijancev v Združenih državah

Združene države Amerike se v zadnjem času nahajajo v novi «indijanski vojni», ki je usmerjena proti pomanjkljivi izobrazbi, brezposelnosti in stanovanjski stiski rdečekožcev. S tem skušajo ZDA popraviti marsikateri greh preteklosti. Naloga ni lahka, saj so rdečekožce dolga leta preganjali, varali in morili pod geslom «samo mrtev Indijanec je dober Indijanec» vse do najnovejše dobe. Danes je Indijanec na severnoameriškem kontinentu, katerega gospodar je bil nekoč, v najboljšem primeru samo še lopov na televiziji ali filmski statist, ki s pravim življenjem nima nobene zveze.

Danes živi v Združenih državah Amerike še 550.000 Indijancev, od teh jih prebiva 365.000 v rezervatih, od katerih je samo 135.000 našlo stike s kulturnim krogom belega človeka.

Umrljivost otrok v indijanskih naseljih je za 70 odst. nad ameriškim povprečjem, povprečna življenjska doba sedem let nižja. Približno 50 odst. delazmožnih mož je brezposelnih in njihovi povprečni prejemki so 50 odst. pod uradno ugotovljeno spodnjo mejo, pri kateri se začenja pravica do oskrbnine.

Več kakor 90 odstotkov vseh indijanskih bivališč nikakor ne ustreza bivališčem kulturne dežele, a polovica od teh so izrazita slika revščine in pomanjkanja. Indijanci plemena Navajo, ki žive v rezervatu, morajo hoditi po vodo v bližnjo ali daljno okolico, 17 odst. od teh ima do vode od šest do osem kilometrov dolgo pot, nekateri pa celo šestnajst kilometrov.

Prirastek indijanskega prebivalstva še bolj zaostruje njihove življenjske razmere. Samo osem odstotkov Indijancem dodeljene zemlje je porabne za poljedelstvo in živinorejo, a število rojstev je v rezervatih dvakrat tako visoko kakor v drugih predelih Amerike. Zato tudi osnove za prehrano že davno ne zadoščajo več.

Čeprav je ameriški kongres svojo «pomoč za nerazvite dežele» Indijancem v zadnjih letih potrojil v prizadevanju za dvig njihove življenjske ravni v rezervatih, pa je to ostalo zaradi odpora konservativnih indijanskih predstavnikov brez uspeha. Glavarji plemena Taos v Novi Mehiki so se na primer resno uprli, da bi v njihova domovanja napeljali elektriko. Dejali so: «Ne izkoreninite nam še naše kulture!» Temu stališču starih odgovarja mladina: «Kakšno kulturo še imamo? Kaj je od nje še ostalo? Jezik in ples.»

Da so Indijanci sposobni se tudi v modernem svetu uveljaviti, če obstajajo za to ugodne življenjske razmere, so dokazali Indijanci rezervata Oregon. Z lastnimi sredstvi so ustvarili zdravilni vrelec Warm Springs, luksuzno kopališče v indijanskem okolju, ki je že danes tako priljubljeno, da zanj ni potrebna nobena reklama. Originalni indijanski šotori nudijo romantično bivališče v divje romantični pokrajini, tako da je beli človek tam, kamor je svoj čas pregnal Indijance, dobrodošel — toda plačujoči gost.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Bodite bolj previdni v svojih izdatkih. Posvetite večer najljubšemu opravilu.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Postavite se po robu slehernemu namenu, da bi vas kdo izkoriščal. Izboljšali se bodo zakonski odnosi.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Ne sprejemajte odgovornosti, ki niso v skladu z vašo zmogljivostjo. Sprostili boste svoje živce edinole v prijateljskem krogu.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Odpirajo se vam nove poslovne perspektive. Stopite v neposrednejše stike z najmlajšimi.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne sprejemajte svojih ukrepov izključno na osnovi čustven nagibov. V čustvenem pogledu bo prišlo do nekaj manjših zapletljajev.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Previdnost je najboljše sredstvo proti morebitnim napakam. Udeležili se boste sprejema, kjer se boste seznanili z zelo zanimivo osebo.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Prisostvovali boste konferenci, na kateri skušajte za vsako ceno ohraniti svojo hladnokrvnost. Kar ste dobro posejali, se vam bo nekolikokrat obrestovalo.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Po zaslugi iskrenega prijatelja boste ponovno z uspehom obnovili neko tradicionalno dejavnost. Ne pričakujte hvaležnosti za storjeno dobro dejanje.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Izredno podjetnim osebam bo danes moč doseči velike uspehe. Ne kažite preveč očitno svoje samoljubnosti.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Udeležili se boste več poslovnih sastanj ter sprejemov. Precej boste vznemirjeni spričo neizpolnjene obljube nekega prijatelja.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Čimpreje skušajte spraviti v red svoje knjigovodstvo ter se opremiti z nekaterimi sodobnimi tehničnimi pripomočki. Prehoden nesporazum v družini.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) V svojem delu bodite bolj jasni in odločni. Oseba, ki ste se zanjo ogreli, do vas ni povsem neobčutljiva.

PRED JUTRIŠNJIM KONCERTOM V K. D.

Otova kantata «Moja zemlja»

Jutri popoldne bo v Kulturnem domu koncert Glasbene matice z nastopom simfoničnega orkestra GM pod vodstvom Oskarja Kjudra, pevskega zbora Prosek-Kontovel, ki ga vodi Ignacij Ota, ter solistov Fedore Ferluga (klavir) in Viktorja Štoke (tenor).

Izvajalce sem obiskal med vajo v četrtek zvecer. To pravzaprav ni bila več vaja, temveč samo še brušenje in dokončno izdelovanje in oblikovanje posameznih faz, vendar je bil dirigent Kjuder tudi v tej izpopolnjevalni fazi prosluškovali vajam orkestra.

Fedora Ferluga

— «Moja zemlja» je vaša prva kantata, ni pa vaše prvo večje skladateljsko delo...

— Ne, prvo moje večje delo je epska zborovska skladba «Devin», če seveda manjših del za mladinske in druge zbore ne štejem. Marsikaj imam še v delu ali tudi samo v pripravi in ideji.

— Besedilo je Benedetičevo. Kako, da ste izbrali prav to njegovo pesem?

— Zato ker najbolj odgovarja mojemu v bistvu romantičnemu nastrojenju. V njej govori pesnik o naši zemlji, našem morju, o Soči in našem Krasu z globoko občutenostjo in iskreno ljubeznijo. Takoj me je pritegnila in me vabila k uglasitvi. Dela sem se lotil že pred leti. Sprva sem jo nameraval uglasbiti samo za zbor, toda bolj in bolj sem občutil, kako mi njena vsebina ponuja širše možnosti glasbene obdelave in kako se mi naravnost razrašča v kantato. Naredil sem še klavirski izvleček, ki je prijatelju Oskarju Kjudru nudil osnovo za inštrumentalizacijo. In priznati moram, da je Kjuder svoje delo odlično opravil in da sem z njegovo inštrumentalizacijo zelo zadovoljen. Vtis imam, da leži tudi zboru. Solistični vložek bo izvajal član našega zbora, tenorist Viktor Štoka.

— Kaj pa bo na nedeljskem koncertu še izvajal vaš zbor?

— V glavnem pesmi iz že obvladanega repertoarja razen dveh, ki smo ju naštudirali na novo. Zapeli bomo še (seveda brez orkestra) klasično Crocejevo «Cantate Domino», Simonitijevo «Odi et amo», ki smo jo kot obvezno pesem izvajali na tekmovanju v Gorici, Gallusovo «Quam pulchra...», Prelovcevo «Sedem si rož», Mirkovo «Na trgu», Matetič-Ronjgovo «Pjesmo slobodi» ter štiri kratke tržaške Mi'ana Pertota.

— Boste tudi v Ljubljani izvajali te pesmi?

— Vse, le namesto Prelovčeve «Sedem si rož» bomo zapeli moj «Devin».

Morda bi ga vprašal še kaj, toda z odra so ga že klicali. Orkester in zbor sta bila pripravljena za vajo.

Ves čas najinega pogovora je za nama sedela pianistka Fedora Ferlugova, ki je za ta večer že opravila.

— Dovolite nekaj formalnih vprašanj, da vas predstavim: kje ste študirali in kje doslej nastopali?

— Začela sem privatno, od šestega letnika naprej pa sem študirala na konservatoriju Tartini, kjer sem tudi diplomirala. Bila sem gojenka prof. De Rose, pri katerem se sedaj tudi izpopolnjujem. Koncertirala sem že v radiu Trst A, v radiu Koper in v ljubljanskem radiu, za «Agimus» in na javnih produkcijah tržaškega konservatorija. Sedaj — kot morda veste — poučujem klavir pri Glasbeni matici, sicer pa študiram tudi klasične jezike na tržaški univerzi.

— Potemtakem nastopate prvič kot solistka z orkestrom?

— Prvič, in prav prijetno mi je, da bo moj prvi nastop z orkestrom prav v Kulturnem domu.

— Imate za bližnjo bodočnost na programu še kak nastop?

— Dogovorjen imam javni koncert za radio Trst A, sicer pa pridno študiram in za klavirjem presedim tudi po 5 ur na dan.

Še stisk roke mladi in simpatični tržaški slovenski pianistki z željo, da bi bila njena koncertna kariera čim uspešnejša.

Mislim, da sem povedal vse, kar sem zvedel v teh bežnih razgovorih s tremi glavnimi akterji nedeljskega koncerta, česar pa nisem povedal, boste lahko slišali v izvedbi orkestra in zbora ter obeh solistov. Le priti boste morali in vaša kulturna radovednost bo poplačana.

JOŽE KOREN

Spominjamo se svojih zaslužnih mož

Ob petnajstletnici smrti Romana Pahorja

Dne 2. decembra poteče 15 let, ko je v Izoli za posledicami težke in zavratne bolezni umrl Roman Pahor. Spričo še vedno napetih političnih razmer, v katerih smo takrat živeli v Trstu in morebiti tudi zaradi napačnega ocenjevanja medvojnih razmer, v katerih je slovenska mladina delovala zlasti na Tržaškem v antifašistični borbi za svoj narodni obstoj, je smrt Romana Pahorja, ki je globoko odjeknila le med pripadniki nekdanjega mladinskega gibanja, šla skoro neopazno mimo večine naših ljudi. Toda časi so se pri nas umirili in nam zato dopuščajo, da se z mirnejšim in jasnejšim pogledom ozremo nazaj v dobo pred štiridesetimi leti, v kateri je Roman Pahor deloval in ustvarjal v Trstu in njegovi okolici.

Če hočemo pravilno oceniti Romanovo osebnost in njegovo delo, tedaj si moramo priklicati v spomin razmere, katere so zatekle tržaške Slovence takoj po razsulu Avstrije. Ko je Italija zasedla naše kraje in si jih priključila, je ukinila vse slovenske srednje šole, prepovedala rabo našega jezika v vseh javnih uradih, dopuščala in celo podpirala preganjanje, pretepanje in ubijanje naših ljudi po fašističnih tolpah, ki so, še preden so prevzeli oblast, že upepelili na Tržaškem številne narodne domove in druga kulturna ognjišča, kar vse je doseglo vrhunec s požigom Narodnega doma v središču samem. Vse to barbarsko početje, ki ga je tedanja nacionalistično in imperialistično usmerjena Italija izvajala že takoj ob svojem prihodu v te kraje, je fašistični režim, kakor hitro je prišel leta 1922 na oblast, samo še legaliziral in potenciral. Lahko rečemo, da so se naši ljudje čez noč znašli v popolnoma brezpravnem položaju in brez vsake možnosti učinkovitega narodnoobrambnega dela, ki bi zaščitilo zlasti slovensko mladino pred nasilnim poitalijančevanjem.

Iz teh razlogov je slovenska študirajoča mladina kaj kmalu spoznala nevarnost, da bo zašla v popolno kulturno zatišje, posebno še, ker se je mnogo dijakov vpisalo na razne šole v Sloveniji, kamor so se zaradi nadaljevanja svojega študija izselili. Zato so nekateri dijaki, ki so ostali doma in študirali na zasebnem abiturientskem tečaju, dali pobudo za ustanovitev dijaškega krožka «Prosveta» in se začeli zbirati kar v šolskih prostorih, ki so bili v Ul. Stadion — sedanji Ul. Cesare Battisti. Tedaj srečamo prvič ime Romana Pahorja in razen njegovega je zlasti potrebno poudariti še naslednja imena pobudnikov, ki so se skupno z njim zavzeli za ustanovitev tega dijaškega krožka: pok. Svobodin Čok, pok. prof. Josip Kosovel, pok. dr. Josip Božič, pok. Josip Fischer in Franc Gombač.

S prenehanjem poučevanja na abiturientskem tečaju, se je mnogo dijakov zaradi šolanja preselilo v Jugoslavijo, s čimer se je njihovo že tako skromno število še bolj skrčilo. Zato se je na pobudo nekaterih že imenovanih, zlasti pa na pobudo Romana Pahorja ustanovil pri Sv. Jakobu mladinski krožek «Prosveta». Svoj namen je mladinski krožek prevzel po prejšnjem dijaškem krožku. Naloga mu je bila ohraniti slovensko mladino zvesto svojemu jeziku, svoji kulturi, šegam in navadam ter boriti se v novih razmerah za slovenski narodni obstoj ter ob spoštovanju italijanske narodnosti uveljaviti našo narodno skupnost. Poudariti moramo dejstvo, da krožek ni imel strankarsko političnih smernic in da se je zato vključevala vanj slovenska mladina na glede na njihovo svetovnonazorsko prepričanje.

Ta mladinski krožek, katerega gonilna sila je bil njegov tajnik Roman Pahor, je zavzemal vedno večji razmah in je postal močan zlasti po požigu Narodnega doma v juliju 1920. Ker je krožkova razgibanost prerasla običajno aktivnost krožkov, je nastala potreba preimenovati krožek v društvo. Tako je iz obstoječega mladinskega krožka nastalo pri Sv Jakobu leta 1921 mladinsko društvo «Prosveta», ki je bilo v Trstu prvo mladinsko društvo in ki je dalo v naslednjih letih pobudo za razmah tako imenovane mladinske misli in mladinskega gibanja. To gibanje je on njegovem oblastvenem brezobzirnem zatrtju leta 1927 zajemalo že 14 mladinskih društev.

Roman Pahor, ki je, kakor že omenjeno, zavzemal že v mladinskem krožku mesto tajnika, je tudi v novem mladinskem društvu prevzel enako mesto. Ob podpori že imenovanih, katerim so se iniciativno pridružili še Franc Gombač, brata dr. Josip in Rudolf Potrata, oba že pokojna, Olga Čerkvenikova, njegov brat pok. Drago Pahor, Rudolf Ivančič, Vojko Ferluga, da imenujem le nekatere, je Roman Pahor razvil ogromno delo in ga je zato imeti za nosilca mladinske misli in razgibalca mladinskega gibanja vobce.

Kakor je bila izključno Romanova zasluga, da se je pri Sv Jakobu ustanovilo prvo mladinsko društvo, tako je bila tudi njegova zasluga, da se je kmalu zatem ustanovilo istoimensko mladinsko društvo tudi na Opčinah in kmalu nato še Zveza mladinskih društev. Ta je pod Romanovim vodstvom in učinkovitim sodelovanju zlasti pok. prof. Kosovela, dr. Jožeta Dekleve, dr. Goljevščka dr. Sardoča, Mira Stoparja, Franca Gombača, pok. Justa Blažine in še nekaterih drugih začela ustanavljati vsepovsod na Tržaškem številna mladinska društva. V teh se je zbirala večkrat bosonoga 14—18 let stara slovenska mladina, ki je v svoji največji materialni stiski in revščini našla v njih torišče za svoje narodno izživljanje in v katerih sta prišla do izraza njih vsepovsod zapostavljeno narodno prepričanje in osebna individualnost. Ta mladinska društva so praviloma prirejala tedenske članske sestanke s predavanji, katerim so sledile često ognjevite razprave, ki so pilile, utrjevale in krepile narodni značaj članstva. Osebnost mladine pa je prihajala najbolj do izraza v številnih društvenih odsekih, ki so s svojo dejavnostjo zaposlili mladino, tako da ji je primanjkovalo dni v tednu. Niso redki primeri, da je ta mladina prirejala članske sestanke in predavanja tudi v podstrešjih, na senikih, ali pa celo na gmajnah, kadar je bila pregnana iz društvenih prostorov, ali kakorkoli ogrožena v svojih društvenih sedežih.

Kmalu se je po zaslugi Romana Pahorja narodno-obrambno delo tako razmahnilo in razširilo, da ZMD ni mogla več zadostiti vsem nastalim potrebam. Te potrebe so se zlasti kazale v pomanjkanju predavateljev ter v mnogoštevilnih organizacijsko-upravnih vprašanjih, katerim mladina nikakor še ni bila kos. Zato je Roman Pahor ob podpori sodelavcev kot na pr. Gvida Vesela, Joza Verča, Mira Stoparja, Vladimira Berginca in drugih ustanovil poleti 1924 dijaški krožek Nicolò Tommaseo s prvenstvenim ciljem, da njegovi člani srednješolci, zlasti pa visokošolci dajejo mladinskim društvom vsestranko pomoč na organizacijskem in prosvetnem področju. Moram pač poudariti dejstvo, da je krožek N. Tommaseo po zaslugi Romana Pahorja svojo nalogo, zavoljo katere je bil ustanovljen, do razpusta vseh društev leta 1927 v polni meri izpolnil.

Vsa ta številna mladinska društva so po zamisli Romana Pahorja živela in delala po načelih najbolj občutene demokracije. Njihovo članstvo je sodelovalo

Roman Pahor nekaj mesecev pred odhodom v konfinacijo na otok Ponzo, jeseni 1928.

v vseh društvenih vprašanjih, o katerih reševanju se je razpravljalo na rednih društvenih sestankih. Vsak član se je moral ukvarjati s kakim delom, sicer je bil po pravilih izključen iz društva. Na ta način se je s časom izvršil tak izbor članstva, da je, kdor je ostal zvest mladinski misli do nasilnega razpusta društev, stal trden, neupoglijv in brezkompromisen borec tudi še kasneje, ko so bila društva že razgnana. Tedaj je bil Roman Pahor aretiran in prvič konfiniran na otok Ponzo. Toda njegova mladina je v času delovanja mladinskih društev že postala tako narodno zavedna in zrela, da je na političnem področju bila že upoštevan in odločilni činitelj. Mladina se je torej še dalje zbirala in je nadaljevala antifašistično borbo še odločneje in brezobzirneje kakor kdajkoli prej. Kmalu so zagorele po naših vaseh šole protujčevalnice in bombni atentat na uredništvo fašističnega dnevnika v Trstu ni bil edini izliv protesta naših smele mladine proti fašističnemu vsestranskemu narodnemu zatiranju.

Iz teh zelo kratkih obrisov mladinskega gibanja, ki se je uveljavilo samo na Tržaškem in je bilo zato značilno samo za to ozemlje in katerega je organiziral in mu dal dušo Roman Pahor z njemu lastnim doslednim, vztrajnim in požrtvovalnim delom, je razvidno, da je bilo mladinsko gibanje samoraslo, od nikogar usmerjevano in od nikogar podpirano vsenarodno in nadstrankarsko mladinsko gibanje, ki se je borilo z vsemi sredstvi za narodni obstoj Slovencev na Tržaškem v eni najtemnejših obdobij, kar jih slovenska zgodovina pozna.

Zahvaljujoč selekciji, ki se je s tako strogostjo izvajala v mladinskih društvih, se v dobi dokončnega obračuna s fašizmom ni na Tržaškem nikdar opazilo kako narodno odpadništvo. V našem kraju nismo imeli primerov belogardizma ne plavogardizma ne kakega drugega odtenka sodelovanja s sovražnikom našega naroda. Pri nas je stala slovenska mladina neomajno zvesta našelom narodnoosvobodilne borbe in je zvestobo do našega naroda izpričala z ogromnimi žrtvami.

Tudi te rezultate je pripisati duhu in dejavnosti Romana Pahorja.

Kakor je bil Roman Pahor prepričan, da je bila edino mladina tisti činitelj, ki naj bi bil sposoben postaviti učinkovit jez proti fašističnemu raznarodovanju, in se je zato ves predal delu za uresničenje te misli, tako je bil sočasno globoko prepričan v poslanstvo človeka. Iz trpljenja našega naroda je črpal moč, da ni niti za hip klonil v težkih razmerah, v katerih je živel v ponovni konfinaciji. Saj je z otoka Ponze raje ponujal gmotno pomoč našim ljudem, ki so odsedevali kazni po fašističnih ječah.

MILKO SKRAP

(Nadaljevanje na 6. strani)

RADIO VELEVIZIJA

SOBOTA, 3. DECEMBRA 1966

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 — Poročila - 7.30 Jutranja glasba - 11.30 Šopek slovenskih pesmi - 11.45 Vokalni ansambli - 12.10 Tržaške ulice in trgi - 12.25 Za vsakogar nekaj - 13.30 Semenj plošče - 14.45 Motivi Ernesta Golda - 15.00 Glasbena oddaja za mladino - 16.00 Volan - 16.20 Pregled italijanske dramatike - 17.20 Komentarji o dogodkih po koncilu - 17.30 Jutrišnji solisti - 17.45 Razkuštrane pesmi - 18.15 Umetnost, književnost in prireditve - 18.30 Panorama jazza - 19.00 Pojeta Iva Zanicchi in Edoardo Vianello - 19.10 Družinski obzornik - 19.25 Zabavni ansambli - 20.00 Športna tribuna - 20.35 Teden v Italiji - 20.45 Moški vokalni kvintet «Žarja» iz Trsta - 21.00 Za smeh in dobro voljo - 21.30 Vabilo na ples - 22.30 Za prijeten konec tedna.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 19.15 — Poročila - 7.15 Jutranja glasba - 10.15 Ritmi za mladino - 10.35 Glasbeni intermezzo - 11.00 Celentanov klan - 11.30 Današnji pevci 12.00 in 13.00 Glasba po željah - 13.40 Za prijetno razpoloženje - 14.00 Popevke - 14.40 Zabavna glasba - 15.00 Mali koncert lahke glasbe - 15.45 Poje Nada Knežević - 16.05 Glasbena medigra - 16.20 Izbrali ste - 17.00 Operna glasba - 17.40 Jazz - 18.00 Prenos RL - 19.00 Poje Patti Page - 19.30 Prenos RL - 22.15 Plesna glasba.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 — Poročila - 8.30 Jutranji pozdrav - 8.45 Neapeljske pesmi - 9.00 Operna glasba - 9.20 Strani iz albuma - 10.05 Operna antologija - 11.30 Radio za šole - 11.00 Popevke - 13.30 Sodobne radijske kronike - 15.10 Nove pesmi - 15.3. Tribuna mladih - 16.00 Skladbe italijanskih skladateljev - 16.30 Oddaja za bolnike - 17.10 Orkester Esposito - 17.25 Izžrebanje loterije - 18.00 Lahka glasba - 19.20 Delovna Italija - 19.30 Gasbeni vrtiljak - 20.00 «Mož, ki se ni hotel spomniti», Dickens - 21.20 Nove pesmi - 22.05 Plesna glasba.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 — Poročila - 7.35 Jutranja glasba - 8.25 Oddaja za avtomobiliste - 8.45 Poje Catherine Spaak - 9.20 Dva glasova, dva stila - 9.40 Nove pesmi - 10.45 «Lauretta Masiero e il lupo» - 12.00 Orkestri - 12.20 Operna glasba - 14.05 Pevci - 15.00 Nove pesmi - 15.35 Folklorna glasba - 16.00 Rapsodija - 16.38 Dixieland 1966 - 17.05 Veliki orkestri lahke glasbe - 17.25 Oddaja za avtomobiliste - 17.35 Izžrebanje loterije - 17.40 Plošče za mladino - 18.50 Vaši izbranci - 20.00 Jazz - 21.00 «Il trentaminuti» - 22.00 Lahka glasba v Evropi.

III. program

18.30 Girolamo Frescobaldi - 18.45 Pregled angleške kulture - 19.15 Vsakovečerni koncert - 20.40 Mozart - 21.25 Simf. koncert.

Slovenija

6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 — Poročila - 8.05 Glasbena matineja - 8.55 Radijska šola - 9.25 Ansambel Privšek - 9.40 Skladbe za mladino - 10.15 Dva odlomka iz Kozinove opere «Ekvinokcij» - 10.40 Novost na knjižni polici - 10.55 Glasbena medigra - 11.00 Turistični napotki za tuje goste - 11.15 Koncert lažje orkestralne glasbe - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Dane Škerl: Serenada za godala - 13.15 Zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Koncert po željah poslušalcev - 15.20 Zabavni intermezzo - 15.30 Slovenske narodne in umetne pesmi - 16.00 Vsak dan za vas - 17.35 Iz filmov in glasbenih revij - 18.15 Od baroka do danes - 18.50 S knjižnega trga - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 V svetu operetne glasbe - 20.30 Aleksander Marodić: Konjiček kapitana Barča - 21.10 Medigra - 22.10 Oddaja za naše izseljence - 23.05 Zaplešite z nami.

Ital. televizija

Od 9.10 do 12.00 Šola - 17.00 Spored za najmlajše - 17.30 Dnevnik - 17.45 Spored za mladino - 18.45 Nikoli ni prepozno - 19.15 Sedem dni v parlamentu - 19.55 Športne vesti - 20.30 Dnevnik - 21.00 «Scala Reale» - 22.15 Kronike XX. stoletja - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik - 21.15 Športna oddaja - 22.00 «Bedniki».

Jug. televizija

9.40 TV v šoli - 17.10 Poročila - 17.15 Lutke - 17.35 Kje je, kaj je - 17.50 Reportaža - 18.10 Vsako soboto 18.25 TV obzornik - 18.45 Prešernova podoba - 19.10 Operna scena - 20.00 TV dnevnik - 20.30 Kratek film - 21.00 Humoristična oddaja - 22.00 Zabavno-glasbena oddaja studia Sarajevo - 22.15 Bonanza — film - 23.05 Poročila.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 15,4, najnižja 8,6, ob 19. uri 14; vlaga 80 odst., zračni tlak 993,2 pada, veter 12 km jugovzhodnik, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 13,4 stopinje, dežja je padlo 4 mm.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 3. decembra Frančišek Ksav.
Sonce vzide ob 7,27 in zatone ob 16,22. Dolžina dneva 8,55. Luna vzide ob 21,43 in zatone ob 12,13
Jutri, NEDELJA, 4. decembra Barbara

VČERAJ NA PRIZIVNEM SODIŠČU

Uradna proglasitev izvoljenih 24 pokrajinskih svetovalcev

Manjše spremembe v dokončnih uradnih volilnih izidih za pokrajinske volitve
Proglasitev izvoljenih občinskih svetovalcev verjetno šele v ponedeljek

V dvorani za civilne pravde prizivnega sodišča je bila včeraj dopoldne uradna razglasitev izvoljenih pokrajinskih svetovalcev na volitvah 27. in 28. novembra. Predsednik osrednjega volilnega urada dr. Palermo je najprej prečital dokončne podatke o volilnih izidih po posameznih strankah (ki jih objavljemo v razpredelnici), nakar je dejal, da je osrednji volilni urad na osnovi teh izidov določil število izvoljenih pokrajinskih svetovalcev po posameznih kandidatnih listah tako, da je razdelil skupno število veljavnih glasov na število svetovalcev (24). Ko je tako dobil količnik, je ponovno razdelil skupno število veljavnih glasov na 26, se pravi na število svetovalcev (24) plus 2, kot to določa volilni zakon za izvolitev pokrajinskih svetov. Na osnovi dobljenega novega količnika, je bilo dodeljenih 5 svetovalcev listi KPI, 2 listi PLI, 1 listi MI, 3 listi PSU, 8 listi KD in 2 listi MSI. Ostala tri svetovalska mesta so bila razdeljena iz ostankov, in sicer: 1 PLI s 7.566 ostalih glasov, 1 Slovenski skupnosti s 7.007 glasov in 1 KPI s 6.304 glasovi.

Potem ko je osrednji volilni urad ugotovil število glasov, ki jih je dobil vsak posamezni kandidat v svojem volilnem okrožju, je predsednik dr. Palermo prečital imena novih pokrajinskih svetovalcev, in sicer:

KPI: Donadel, Kapelj, Colli, Škrk, Furlan in Weiss
PLI: Jona, Zimolo in Hruby
MI: Viviana Volpe por. Marchesich
PSU: Fogher, Apih in De Gioia
SS: Rudolf
KD: Savona, Dassovich, Gostissa, Celli, Coslovich, Franzin, Visintin in Foschi
MSI: Ida Devecchi in strudhoff.

Nato je predsednik osrednjega volilnega urada vprašal prisotne, ali ima kdo kaj pripomniti v zvezi z izvolitvijo omenjenih kandidatov. Ker se ni nihče oglasil, je proglasil njihovo izvolitev.

Na volišču štev. 1 v koncertni dvorani gledališča Verdi pa nadaljujejo s štetjem preferenčnih glasov za vsakega posameznega občinskega kandidata na dvanajstih kandidatnih listah. Pri dosedanjem štetju in pregledu zapisnikov s posameznih volišč so že ugotovili nekatere bistvene napake pri štetju preferenčnih glasov. Zato gre delo zelo počasi in predvidevajo, da bodo končali šele v nedeljo, ter da bo uradna razglasitev izvoljenih občinskih svetovalcev v ponedeljek.

Predsednik osrednjega volilnega urada podaja končne uradne volilne izide

Uradni izidi pokrajinskih volitev

KD	62.985
KPI	45.404
PSU	24.700
PLI	23.200
MSI	18.953
MI	9.141
SS	7.007
PRI	4.711
PSIUP	4.375
PDIUM	1.583
UNE	1.282

8. decembra v Kulturnem domu

Občni zbor Sindikata slovenske šole v Trstu

Sindikat slovenske šole v Trstu bo imel v četrtek, 8. decembra t.l. ob 8.30 v prvem in 9.30 v drugem sklicanju v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu svoj redni občni zbor.

Dnevni red bo obsegal: 1. otvoritev, 2. izvolitev predsedstva občnega zbora, 3. branje zapisnika lanskega občnega zbora, 4. poročila tajništva, referentov, blagajnika, nadzornega odbora in razsodišča, 5. razpravo in sprejem poročil, 6. razrešnico, 7. volitve novega odbora, 8. predloge in 9. razno.

Odbor vabi vse, tudi nečlane, k številni udeležbi.

Urnik trgovin

Slovensko gospodarsko združenje sporoča, da bodo imele trgovine v prihodnjih prazničnih dneh naslednji urnik: v ponedeljek 5. decembra vse trgovine bodo odprte zjutraj in popoldne. Lahko podaljšajo urnik za prodajo do 21. ure. Trgovine s prehrambenimi izdelki se ne morejo okoristiti s podaljšanjem urnika.

V sredo 7. decembra vse trgovine so odprte zjutraj in popoldne. V četrtek, 8. decembra: trgovine so zaprte z naslednjimi izjemami: prodajalne kruha: odprte od 7.30 do 12. ure, mlekarne: odprte od 7. do 12. ure, cvetličarne: odprte od 8. do 13. ure, slaščičarne: odprte od 8. do 12.30.

Pomoč iz Jugoslavije za poplavljence

Tiskovni urad vladnega komisariata sporoča, da je bilo 1. t. m. na tržaški pošti nakazanih 20 denarnih prispevkov v skupni vrednosti 430.389 lir za poplavljence. Do 11.30 včeraj je Rdeči križ v Trstu dobil 8,184.680 lir prispevkov za prizadeto prebivalstvo. Rdeči križ v Trstu pa sporoča, da je jugoslovansko podjetje «DIP» iz Novoselca pri Zagrebu darovalo za italijanske poplavljence en vagon parketov, podjetje «Jadran» iz Sežane pa en vagon parketov in tri vagone drv za kurjavo. Po sporazumu z Rdečim križem bodo te prispevke odposlali v Trident in Belluno.

POBUDA POKRAJINSKEGA ODBORA KD

Pred razgovori za sestavo pokrajinskega in občinskega odbora

Poročilo tajnika dr. Botterija z analizo volilnih rezultatov in z nakazom bližnjih nalog KD

Pokrajinski odbor Krščanske demokracije je včeraj zvečer zaključil svoje delo in odobril resolucijo, s katero pooblašča pristojne organe stranke, naj dajo pobudo za pripravljalne sestanke in razgovore za sestavo pokrajinskega in občinskega odbora v Trstu, ki bi lahko računala na najširše sodelovanje skupin KD, PSU, SS in PRI. Do sklepa občinskega odbora KD je prišlo po širši diskusiji na podlagi poročila pokrajinskega tajnika dr. Botterija. Njegovo poročilo je bilo razdeljeno na dva dela: analiza volilnih rezultatov in njihov politični pomen ter posledice v krajevnih upravah, predlogi in obveznosti KD za bližnjo prihodnost, tako na političnem kot upravnem področju. Dr. Botteri je v svojem poročilu poudaril, da so zadnje volitve pokazale, da glede gospodarskih problemov kakor tudi glede problemov, ki se tičejo demokratične politike do manjšin, ni druge izbire kot linija, ki sta jo pokazala levi center in KD. Dr. Botteri je pri tem dejal, da npr. bele glasovnice in glasovi indipendentistov sicer lahko dokazujejo nekakšno zaskrbljenost in negotovost do levega centra, toda z druge strani ni opaziti preliva glasov ne k levici ne k desnici, kar naj bi pomenilo, da si volivci ne želijo niti nacionalističnega konservativizma desnice, niti komunizma, pač pa zahtevajo, da tako KD kot levi center pokažeta bolj konkretno in očitno veljavnost novih smernic za razvoj demokratičnega življenja na našem področju kot za pospešitev gospodarstva na širši in trdni podlagi.

Z volilnega stališča, pravi pokrajinski tajnik KD, je treba omeniti določeno število belih glasovnic v središču mesta tudi kot nekakšen ostanek negotovosti in zaskrbljenosti na račun politike KD do Slovencev ter zvišanje glasov indipendentistom v predmestnih in ljudskih predelih ter v manjših občinah kot nekakšen znak nerazumevanja perspektiv načrta CIPE.

Dr. Botteri tudi pravi, da volitve ne spreminjajo številčne moči KD in levega centra v novem občinskem in pokrajinskem svetu in da ni nobene druge izbire kot levi center.

Pokrajinski tajnik KD je tudi nakazal politične dolžnosti in smernice za nadaljnje delo stranke in izvoljenih svetovalcev v novih krajevnih upravah za rešitev najvažnejših gospodarskih in socialnih problemov našega mesta. Sledila je diskusija o poročilu pokrajinskega tajnika, ki so ga soglasno odobrili.

V PALAČI COSTANZI

Otvoritev razstave otroških risb

Kakor smo že včeraj sporočili, bo danes ob 18.30 v občinski galeriji (Palača Costanzi) otvoritev razstave otroških risb in del iz deželnega natečaja, ki ga je letos organizirala miljska občina. Na tej razstavi bo približno 200 otroških risb, ki so jih odbrali iz večje razstave v Miljah (ob koncu septembra). Razstava v Miljah je vzbudila veliko zanimanje javnosti in pedagogov, zato so sklenili, da bodo priredili razstavo izbranih del v Trstu in v drugih mestih naše dežele.

Na tej razstavi, ki bo v Trstu do 18. decembra, so risbe učencev tistih učiteljev, ki so bili nagrajeni na natečaju, ter risbe nagrajenih učencev. Risbe učencev nagrajenih učiteljev prikazujejo, kaj lahko učitelj doseže s pravilno metodo pri umetnostni vzgoji otrok.

Ponovno priporočamo obisk te razstave. Učitelj in profesorji srednjih šol naj po možnosti organizirajo skupne oglede razstave.

Z motorja je padel

Žrtev prometne nesreče je postal sinoči 58-letni zidar Virgilio Gava iz Milj, Ul. Pianezzi 13, ki se je na motorju peljal proti Sv. Roku. Ko je privozil do stavbe štev. 5 Ul. N. Sauro, so ga baje oslepili žarometi nekega avtomobila ali motorja, ki je privozil nasproti, da je izgubil nadzorstvo in se prevrnil z motorja. Pri nesreči se je Gava pobil in ranil po glavi. Nekateri mimoidoči so Gavi priskočili na pomoč in poklicali rešilni avto RK, s katerim so ponesrečenca odpeljali v bolnišnico. Gavo so sprejeli na nevrokirurški oddelek, kjer se bo moral zdraviti 8 dni. Karabinerji vodijo preiskavo, da bi izsledili neznanega šoferja, ki ni zasenčil luči.

Nesreča kretničarja

Na železniški postaji pri Sv. Soboti se je včeraj popoldne ponesrečil 45-letni kretničar Giovanni Ranni iz Ul. Rio Primario 7. Ko je priklapljal dva vagona in obešal težko sponko na kavelj, se je s to pobil po levi roki ter se ranil po prstancu in mezincu, si zlomil zadnji členek na mezincu ter si povzročil kitne poškodbe.

Ponesrečenega kretničarja so z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico in ga sprejeli na ortopedski oddelek. Če ne bodo nastopile komplikacije, se bo moral zdraviti 20 dni.

Šoferka podrla žensko

Sinoči so na ortopedski oddelek bolnišnice sprejeli 34-letno uradnico Silvio Batti por. Sussan iz Ul. dell'Agro 6/1, ki je malo prej na začetku Ul. Silvio Pellico postala žrtev prometne nesreče. Battijeva je na zebrastem prehodu prečkala omenjeno ulico, ko je s Trga Goldoni z avtom fiat 600 TS 26744 privozila 22-letna Nevia Kerbavaz iz Ul. Ronchetto 142 ter žensko podrla. Pri nesreči se je Battijeva močno udarila v desno nogo, si povzročila verjetne kostne poškodbe ter se lažje ranila po bradi. Ponesrečenko so v bolnišnico odpeljali z rešilnim avtom in se bo morala zdraviti 8 dni.

Doma je padla

Doma se je včeraj pozno popoldne ponesrečila 80-letna upokojenka Giuseppina Raubar vd. Sluga iz Ul. Marco Polo 18. Nerodno je spodrsnila, padla in se pri tem pobila po glavi, čelu in levem sencu. Raubarjeva se bo morala na ortopedskem oddelku bolnišnice zdraviti od 8 do 15 dni.

Neprevidno je prečkal cesto

Neprevidnost pri prečkanju ceste je bila včeraj usodna za 68-letnega upokojenca Vittoria Orsinija iz Ul. Commerciale 67, ki je okrog 21. ure izven zebrastega prehoda prečkal istoimensko ulico blizu stavbe štev. 26/a. Ko je bil sredi cestišča, je navzgor po ulici z avtom fiat 1300 TS 57782 privozil 60-letni Mario Fabian iz Ul. Commerciale 32 in pešca podrl. Orsini je zaradi sunka padel, se pobil po glavi, levem stegnu in se ranil po zatilju.

Nekaj minut kasneje so Orsinija z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico, kjer so ga pridržali na nevrokirurškem oddelku. Zdraviti se bo moral 8 dni.

Dne 24. nov. je končal specializacijo iz rentgenologije na univerzi v Bologni mladi

dr. PETER PAVLICA

sin uglednega zobozdravnika, in prejel diplomo specialista z odliko in pohvalo.

Slovenski kolegi in številni prijatelji mu k temu uspehu prisrčno čestitajo. Čestitkam se pridružuje tudi naš list.

Gledališča

Slovensko gledališče v Trstu

sporoča svojim cenjenim obiskovalcem, da za danes najavljena predstava mladinske igre «OBUTI MAČEK» odpade zaradi obolelosti igralca predstavi Mrožkovih enodejank «STRIP-TEASE» in «ČAROBNA NOČ» pa odpadeta iz tehničnih razlogov.

Spored nadaljnjih predstav bo pravočasno javljen v tisku.

VERDI

«Madame Butterfly»

Pri blagajni gledališča se nadaljuje prodaja vstopnic za Puccinijevo opero «Madame Butterfly», katere premiera bo danes ob 20,30 za red A v parterju in ložah ter za red C na galerijah in balkonih. Peli bodo: Mietta Sighele (protagonistka), Laura Sanini (Suzuki), Nicola Tagger (Pinkerton), Marco Stocchi (Sharpless), Raimondo Botteghelli, Vito Susca, Enzo Viaro in Lucio Bolli. Orkester in zbor gledališča Verdi, zborovodja Aldo Danieli. Režija Dario Dalla Corte. Dirigent Arturo Basile. Prodaja vstopnic se začne jutri.

Danes se nadaljuje prodaja vstopnic za tretjo predstavo opere «Pelleas et Melisande», ki bo v nedeljo ob 16. uri za dnevni red v vseh prostorih.

TEATRO STABILE

«Sior Tonin Bellagrazia»

V Avditoriju v Ul. Tor Bandena bodo danes zvečer ob 20.30 in jutri, v nedeljo ob 16.30 ter ob 20.30 zadnje ponovitve Goldonijeve komedije «Sior Tonin Bellagrazia» v izvedbi ansambla Teatra Stabile s sodelovanjem Lina Toffola, ki je tudi avtor glasbe. Režija Giuseppe Maffioli.

Rezervacija sedežev v galeriji Protti (tel. 36-372) jutri ob 9. do 13. ure in od 14. dalje pri blagajni v Avditoriju.

Knjige za Miklavža

PROSEK: Pri Bukovčevih, v tobakarni, imajo tudi letos lepo izbiro ilustriranih slovenskih knjig za otroke. Matere, kmalu bo Miklavž! Razveselite svoje malčke.

OPČINE: V knjigarni Bernardi, vogal na Bazoviški cesti, lahko dobite tudi letos lepe ilustrirane knjige za vaše malčke. Darujte jih jim za Miklavža!

PROSVETNO DRUŠTVO PROSEK-KONTOVEL priredi v nedeljo, 4. t. m. RAZSTAVO SLOVENSKIH KNJIG.

PROSVETNO DRUŠTVO LONJER KATINARA priredi v nedeljo, 4. t. m. RAZSTAVO SLOVENSKIH KNJIG v sedežu prosvetnega društva.

Razna obvestila

Slovenska osnovna šola na Katinari priredi v ponedeljek, 5. dec. ob 19. uri «miklavževanje». Vabljeni vsi!

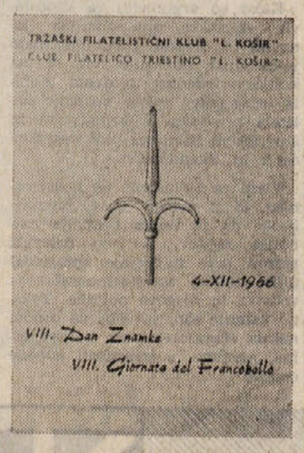

V nedeljo, 4. t. m. bo izšla priložnostna znamka ob priliki «Dneva znamke». Tudi letos bo TFK - L. Košir izdal razglednico, ki bo imela navedeno znamko in ki bo žigosana z žigom prvega dne. Razglednice bodo interesentom na razpolago na prihodnjem klubskem sestanku

Ljudska prosveta

Mladinski krožek na Opčinah priredi v nedeljo, 11. decembra 1966 ob 17. uri v prosvetnem domu na Opčinah Gregorčičevo proslavo. Na sporedu je govor, recitacije in koncert pevskega zbora Jacobus Gallus.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

2. decembra 1966 se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo pa je 13 oseb.

UMRLI SO: 80-letna Nella Kovacev vd. Zuanni, 50-letna Maria Surian Lisandro vd. Di Nuccio, 86-letna Maria Spacal vd. Ursic, 79-letni Giovanni Calcina, 70-letna Guglielma Tome por. Remandini, 81-letni Giovanni Paoli 85-letna Carolina Martingano vd. Mladossich, 80-letni Olindo Ceccarini, 87-letna Maria Bernardini vd. Fachin, 72-letna Giustina Seitz por. Smolars, 72-letni Andrea Gravagna, 83-letna Stefanija Marinšek vd. Ternovec, 66-letna Francesca Bosich vd. Fullone.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

All'Angelo d'oro, Trg Goldoni 8; Cipolla, Ul. Belpoggio 4; Marchio, Ul. Ginnastica 44; Miani, Drevored Miramare 117 (Barkovlje).

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19,30 do 8,30)

Alla Basilica, Ul. S. Giusto 1; Busolini, Ul. Revoltella 41; INAM Al Cedro, Trg Oberdan 2; Manzoni, Ul. Settefontane 3.

SLUŽBA OBČINSKEGA ZDRAVNIKA. Za poklic v prazničnih dneh v primeru, če ni mogoče najti drugega zdravnika, je treba telefonirati na št. 90-235.

GLASBENA MATICA

PRIREDI JUTRI, 4. DECEMBRA OB 16. URI V KULTURNEM DOMU

VOKALNO INSTRUMENTALNI KONCERT

Sodelujejo:
Orkester G M dirigent Oskar Kjuder
Moški pevski zbor p.d. Prosek-Kontovel dirigent Ignacij Ota
Solista: Fedora Ferluga (klavir), Viktor Stoka (tenor)

Rezervacija in prodaja vstopnic od 1. do 3. decembra v Tržaški knjigarni Ul. sv. Frančiška 20, tel. 61-792 ter eno uro pred začetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

MLADINSKI KROŽEK NA OPČINAH

priredi v nedeljo, 4. decembra v Prosvetnem domu na Opčinah

RAZSTAVO SLOVENSKIH KNJIG

in umetniških del mladih umetnikov

V torek, 6. decembra ob 20.30 bo v Slovenskem klubu v Ul. Geppa

DRUŽABNI VEČER z MIKLAVŽEVANJEM

Nastopil bo oktet iz Postojne Vljudno vabljeni člani in prijatelji kluba

ŠPORTNO ZDRUŽENJE BOR

priredi jutri, 4. decembra na stadionu «Prvi maj»

MIKLAVŽEVANJE

Med plesom, ki bo od 21. do 3. ure, bo Miklavž delil darila.

(Darila bodo sprejemali pri blagajni do 23. ure).

Igral bo znani orkester

Vstopnina: moški 500, ženske 400 lir

PD IGO GRUDEN IZ NABREŽINE priredi jutri, 4. decembra 1966 ob 16.30 v dvorani v Nabrežini

MIKLAVŽEVANJE

za otroke.

Darila bomo sprejemali na sedežu društva danes od 18. do 22. ure in v nedeljo pred začetkom prireditve.

Vabimo k številni udeležbi!

Kino

Nazionale 16,00 «Un uomo, una donna» Technicolor, Anouk Aimee, Jean Luis Tintrignac. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Excelsior 16,00 «La cassa sbagliata» Eastmancolor, Peter Sellers, John Mills, Nanette Newman, Michael Caine.
Fenice 16,00 «Operazione San Gennaro» Eastmancolor, Nino Manfredi, Claudine Auger, Toto.
Eden 15,00 «Chi ha paura di Virginia Woolf» Elizabeth Taylor, Richard Burton. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Grattacielo 15,30 «Le fate» Eastmancolor, Capucine, Claudia Cardinale, Alberto Sordi, Monica Vitti, Raquel Welch. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ritz (Ulica San Francesco 10) 16,00 «Batman» Adam West, Cesar Romero.
Alabarda 16,30 «Un gangster venuto da Brooklyn» Technicolor, Little Tony, Evi Marandi
Filodrammatico 16,00 «Non sono una assassina» Dany Carrell, Rene Dary. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Cristallo 16,00 «Viaggio allucinante».
Aurora 16,30 «Combattenti della notte».
Garibaldi 16,30 «All'ombra di una Colt» Stephen Forsythe.
Capitol 15,30 «Tutti insieme appassionatamente» Todd A-O Technicolor. Julie Andrews.
Impero 16,30 «Nevada Smith» Prepovedano mladini pod 14. letom.
Moderno 16,00 «Kiss, kiss... bang bang» Technicolor, Giuliano Gemma, Lorella De Luca.
Vittorio Veneto 16,00 «Uperseven — l'uomo da uccidere» Karin Door.
Ideale 16,00 «Africa addio» Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Astoria (Ul. Zorutti, filobus št. 1) 16,00 «Non disturbate» Technicolor. Doris Day.
Astra 16,30 «Signore e signori» Prepovedano mladini pod 18. letom.
Abbazia 15,30 «Agente 007 operazione Thunderbal» Technicolor, Sean Connery, Claudine Auger.

Mali oglasi

URARNA in zlatarna Pison, Via Tarabocchia 1 — prodaja zlato 18 karatov-čistina (titolo) 750.

IZREDNA PRODAJA ZA BOŽIČ pri ALTAMODA Viale XX Settembre, 16. Trst

Zimski plašči, kostimi, dnevne in večerne obleke, foulards, vse zelo lepo in po močno znižanih cenah!

MESEČNA ŠTUDIJA O RAZVOJU DOMAČEGA KREDITNEGA SISTEMA

Stalen porast denarnih vlog v raznih bankah in na pošti

V oktobru so denarni zavodi izdali prosilcem 121 posojil proti vknjižbam na nepremičnine, v skupni vrednosti 1.306 milijonov lir

Na Tržaškem dosegajo denarne vloge v bankah in na pošti čedalje višji nivo; že od prvih povojnih let sem je na našem področju opaziti, da se domačini le neradi lotevajo novih podvigov, pri katerih je treba naložiti večje vsote. Denar, ki ga sproti prištedijo, nalagajo rajši v banke in na pošto, ter se zadovoljujejo z obrestmi, ki jih denarni zavodi v teh primerih priznavajo lastnikom hranilnih knjižic. Posledica je, da je relativni količnik deponiranega denarja na prebivalca na našem področju nekoliko višji od količnika, ki velja v državnem povprečju.

Na podlagi običajne mesečne študije o razvoju domačega kreditnega sistema, je tržaška zbornica tudi za pretekli oktober ugotovila, da se je nagnjenje tukajšnjega prebivalstva k varčevanju še povečalo. Med vsemi denarnimi zavodi, ki so jih povpraševali v tej zvezi za podatke, jih je 40 odst. odgovorilo, da se je v oktobru povečal dotok prihrankov, v preostalih zavodih pa so zabeležili isti razvojni nivo kakor v prejšnjem mesecu. Konec septembra so znašale vloge Tržačanov na pošti 4.075 milijonov lir; v enem mesecu so se te vloge povečale za 8 milijonov lir, saj so znašale konec oktobra 4.067 milijonov lir, a konec oktobra lanskega leta 3.578 milijonov lir. Tudi vrednost poštnih vrednotnic, v posesti Tržačanov je v enem mesecu narastla za več milijonov lir, ter se je povzpela na 7.538 milijonov lir (še konec oktobra lanskega leta je znašala 6.725 milijonov lir.

Na kreditnem tržišču so v preteklem oktobru zabeležili še naslednji razvoj: povpraševanje po finančnem kritju posameznih gospodarskih dejavnosti se je povečalo pri 35 odst. vseh anketiranih zavodov, pri drugih pa je ostalo v bistvu vse neizpremenjeno v primerjavi s septembrom. Gibanje finančnih operacij pri kritju uvoznih in izvoznih operacij se je pri 50 odst. anketiranih zavodov ugodno razvilo, pri drugih pa je ostalo praktično brez sprememb. Na področju dolgoročnega kreditiranja raznih operacij z nepremičninami, je oktober prinesel razmeroma ugoden razvoj; pri kreditnih operacijah v zvezi z obratovanjem malih in srednjih industrijskih obratov pa so strokovnjaki ocenili oktobrski razvoj za neugoden. V teku meseca so denarni zavodi izdali prosilcem 121 posojil proti vknjižbi na nepremičnine, in sicer je skupna vrednost dovoljenih posojil dosegla 1.306 milijonov lir; v prejšnjem mesecu so na tem področju zabeležili znatno manjši promet: samo 58 posojil v skupni vrednosti 750 milijonov lir. Iz posebnega sklada za ljudske gradnje so v oktobru podelili prosilcem 10 posojil v skupni višini 47 milijonov; v prvih desetih mesecih letošnjega leta je znašalo skupno število vseh izdanih posojil 1010, njihova skupna vrednost pa je dosegla 67.620 milijonov lir; v ustreznem razdobju lanskega leta je znašalo število izdanih posojil 1017, njihova skupna vrednost pa je bila znatno nižja, saj je znašala le 52.883 milijonov lir.

Danes dopoldne na univerzi

Otvoritev novega akademskega leta

Danes ob 11. uri bo v veliki dvorani tržaškega vseučilišča slovesna otvoritev akademskega leta 1966-67.

Po uradnem poročilu bo prof. Bruno Maier predaval o temi «Nagibi in značilnosti dopisovanja Itala Sveva».

Zasedanje o pravnih študijah v Palermu

Peto zasedanje pravnih študij o deželah se v Palermu bliža h kraju. Na njem zastopata našo deželo delegacija deželnega sveta in delegacija odbora. Včeraj so na zasedanju obravnavali temo: «Reforma krajevnih financ kot orodje avtonomij s posebnim statutom». Za našo deželo je imel poročilo prof. Corna Pellegrini, ki je govoril o socialnih infrastrukturah občin. Corna Pellegrini je med drugim orisal priročnik, ki služi za zbiranje elementov, na katerih podlagi bo lahko dežela lahko dajala finančne prispevke občinam. Na podlagi tega priročnika bodo tudi laže izvedli znanstvene raziskave za politične izbire pri gospodarskem načrtovanju.

Dejavnost deželnih organov

Deželni odbornik za javna dela Masutto se je sestal z videmskim županom prof. Cadettom ter z nadzornikom za spomeniško varstvo ter razpravljal z njima o uporabi bivše bolnišnice, ki je podvržena varstvu omenjene ustanove, za sedež odborništev za kmetijstvo in za krajevne uprave. Odbornik Masutto se zanima tudi za ureditev pokrajinskega sedeža krajevnih uprav v Gorici.

V preteklih dneh se je Masutto sestal z rektorjem tržaške univerze prof. Origonejem glede zgraditve doma za študente. Predvsem je prof. Origone izrekel željo, da bi pristojno odborništvo čimprej odobrilo načrte.

Končno je odbornik Masutto razpravljal s strokovnjaki o ureditvi bregov Nadiže v Čedadu.

Tečaj za specializacijo za zunanjo trgovino

Tiskovni urad vladnega komisariata sporoča, da se bo kratkem začeli pri vsedržavnem zavodu za zunanjo trgovino v Rimu pouniverzitetni tečaj za specializacijo v zunanji trgovini. Kot v preteklih letih, bo tečaj v prostorih zavoda v Rimu, Ulica Listz 21 (EPR). Tečaj financira ministrstvo za zunanjo trgovino in se bo začel januarja prihodnjega leta, zaključil pa v juliju. Podrobnosti tega tečaja, ki bo imel kot v prejšnjih letih skoraj izključno praktični značaj, so objavljene v razglasu, ki je izobešen na oglasni deski na prefekturi ter v prostorih ravnateljstva za zunanjo trgovino vladnega komisariata v Trstu, Ul. Genova 9.

SPREJEMI VLADNEGA KOMISARJA

Vladni komisar dr. Cappellini se je včeraj ob 11. uri sestal s kontraadmiralom Marinom Serro Caracciolom, glavnim ravnateljem sekcije za svetilnike v Rimu in s kapitanom vojne ladje Eliom Sandronijem, poveljnikom sekcije za svetilnike v Trstu in v Benetkah.

Ob 12. uri je dr. Cappellini sprejel poveljnika 14. polka poljskega topništva polk. Musengo, ob 16.30 ravnatelja urada za trošarino in davke Marzilla, ob 17. uri pa predsednika združenja civilnih invalidov g. Dimniga.

DANES ZAČETEK 8. VSEDRŽAVNEGA ZASEDANJA

Perspektive prevoza blaga po morju s «containerji»

Zasedanja se bodo udeležili predsedniki italijanskih pristaniških ustanov, predstavniki brodarskih družb, spediterji itd.

Danes bo v Trstu 8. zasedanje italijanskega odbora mednarodnega združenja za usklajevanje pomorskih prevozov. Zasedanje, ki se začne na pomorski postaji ob 9.30, bo posvečeno sedanjim perspektivam in možnostim prevoza po morju s «containerji». Zasedanja se bodo udeležili predsedniki italijanskih pristaniških ustanov, predstavniki brodarskih družb, spediterji in pomorski agenti. Navzoč bo tudi zastopnik ministrstva trgovinske mornarice. Italijanskemu odboru predseduje prof. Manzitti, ki je predsednik avtonomnega konzorcija genovskega pristanišča.

Med zasedanjem bodo prebrali poročilo odbora, nakar bodo o njem razpravljali. V poročilu bo nakazano italijansko stališče do vprašanja «containerjev» na mednarodni konferenci, ki bo v maju v Antwerpnu. Drugo poročilo bo imel podravnatelj Javnih skladišč v Trstu Colautti.

Smrt publicista Federica Pagnacca

Predvčerajšnjim je v starosti 76 let umrl Federico Pagnacco, novinar, publicist, pisatelj, alpinski rezervni podpolkovnik ter tajnik združenja bivših julijskih prostovoljcev. Pagnacco je bil pred prvo vojno republikanec in je pisal v republikansko in iredentistično glasilo «L'emancipazione», med prvo svetovno vojno pa se je kot prostovoljec boril pri alpincih proti Avstriji. Po vojni je šel z D'Annunzijem na pohod na Reko kot legionar in bil ravnatelj lista «Emancipazione». Kot večina bivših prostovoljcev, med njimi so bile tudi častne izjeme, je presedlal k fašizmu, in sicer zaradi svojih nacionalističnih idej. Nad 25 let je vodil revijo «Porta Orientale», v kateri je objavil nad 150 člankov in esejev. Ukvarjal se je tudi z leposlovjem, zlasti za otroke, in znana sta njegova romana «Primer Fabia» in «Devet dečkov». Med zgodovinskimi in političnimi spisi pa «Tržaški paberki», «Trst v spopadu med Slovani in Italijani» ter številne druge publikacije o Gorici, Istri, Reki in Dalmaciji, ki so bile pač nujno pristranske.

Sodeloval je pri številnih listih in tudi pri «Messaggeru Venetu», kjer je objavljal svoje kurzive zlasti v polemiki z našim listom. Bil je naš politični in narodnostni nasprotnik, vendar je treba pri tem upoštevati, da je bil tudi on nekak proizvod tega razvnetega in nacionalno napetega okolja ter zato povezan z vsemi borbami, ki jih je treba gledati z višjega zornega zgodovinskega kota, kot nekakšno tragedijo obmejne zemlje. Tega ne pravimo le zaradi reka, «de mortuis nihil nisi bene», marveč ker so bile vse te polemike le nekakšna vez, ki je na višji ravni spajala tudi nasprotnike v skupni usodi, čeprav so bila pota in smotri diametralno nasprotni. Poleg tega so morda te polemike le služile kot prispevek za razčiščevanje določenih perečih vprašanj.

Acegat sporoča, da bo izhodiščna postaja avtobusne proge št. 28, ki vozi v Kolonjo, ki je sedaj na Trgu Riborgo, prestavljena na Korzo Italija pred vhodom v Banco di Napoli. Premestitev bodo izvedli jutri, 4. decembra.

KDOR SE PRVIČ NAROČI NA

PRIMORSKI DNEVNIK

ZA LETO 1967

- prihrani 3.300 lir
- podari družini lepo darilo
- bo prejemal list zastonj ves december 1966
- prejme v dar še lepo slovensko knjigo

Telefonirajte na št. 37-338 ali pa izročite vaš naslov raznašalcu

PRIMORSKI DNEVNIK
Ul. sv. Frančiška 20

Apologija Francovega fašizma

Kot nekak dar za «Miklavža in božič» je «Katoliški glas» objavil članek o ustavnih reformah v Španiji, ki pomeni sicer umik v primeri s člankom, katerega je objavil o Francu poleti, je pa še vedno poln strupa in zgodovinske neresnice.

Osnovna teza članka je, da je Franco pravzaprav rešil v Španiji vero in civilizacijo pred komunistično diktaturo ter da ga je pri tem podprlo predvsem špansko ljudstvo. Vsi objektivni zgodovinarji pa vedo, da je vladala v Španiji svobodno izvoljena vlada strank Ljudske fronte, ki je bila le trn v peti vojaškim in latifundističnim klikam in v kateri so bili komunisti pravzaprav v precejšnji manjšini. Franco se je uprl proti tej zakoniti, izvoljeni vladi, in sicer najprej s pomočjo maroških plačancev, nato pa italijanskih fašistov in nemških Hitlerjevih nacistov, ki so šele po treh letih zatrli srditi ljudski odpor po bombardiranju mest in nedolžnega civilnega prebivalstva (Guernica!). Vse to pa «Katoliški glas» zamolči. Če je prišlo potem do skrajnosti in pokolov, sta tega kriva Franco in njegova klika, ki sta prva morila, pri čemer naj se spomnimo le na pesnika Garcia Lorco, ki ni nikomur skrivil lasu, pa so ga legionarji umorili. Saj ne ravna v državljanski vojni nihče z rokavicami, kriv pa je tisti, ki jo je začel. Zato so edini prav ravnali v Sloveniji pred vojno vprav tisti katoličani, ki so takoj v začetku Franca obsodili.

Poleg tega je Franco vedno preganjal Baske in Katalonce ter jim odvzel vso avtonomijo in se zato čudno sliši, da brani njegovo početje list, ki pravi, da zagovarja manjšino. In pri tem tudi pozablja, da je prišel Franco na oblast s pomočjo tistih, ki so hoteli ravno nas Slovence vse iztrebiti.

Na koncu sicer pisec priznava, da je proti Francovi diktaturi tudi nižja duhovščina, zlasti baskovska, ki pa je bila vedno na strani svojega ljudstva ter se ni zgledovala po prelatih, katerim je služba in podpiranje Francovega režima obrodila dobre sadove in ki sedaj samo iz taktičnih razlogov delno Francu nasprotujejo.

Skratka, v podzavesti (čeprav gotovo ne prizna Freuda) še vedno tli piscu simpatija do fašizma, ki je z izgovorom borbe proti komunizmu uničil vse svoboščine in zasužnjil špansko ljudstvo ter vsa ta leta moril njegove najboljše sinove po ječah. Temu se je včasih reklo klerofašizem, s katerim je, vsaj upamo, blagi Janez XXIII., človek iz ljudstva, pometel.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Svojo dvajset let mlajšo ženo je hotel ubiti iz ljubosumnosti

V prizivni stopnji so mu zvišali kazen od 4 let in pol na 6 let in na dosmrtno prepoved opravljanja javnih služb

Poskus umora, povzročitve telesnih poškodb in slabo ravnanje z zakonskim drugom, so obtožbe, ki so 50-letnega železničarja Tranquilla Tonussija iz Tricesima privedle pred porotne sodnike v Vidmu. Ti so ga 20. junija letos obsodili na 4 leta, 5 mesecev in 10 dni zapora, ker so mu priznali delno slaboumnost. Proti omenjeni razsodbi je vložil priziv javni tožilec in sam obtoženec, ki se je včeraj znašel na zatožni klopi porotnega sodišča v prizivni stopnji, kateremu je predsedoval sodnik Franz, tožilec je bil dr. Ballarini, zapisnikar Salimbeni.

Vrniti se je treba za 10 let nazaj, ko se je Tonussi 1956. leta v Tricesimu poročil vdrugič z dvajset let mlajšo Mario Fadi. Po smrti prve žene je moral skrbeti za dva otroka. Zdelo se mu je zato potrebno, da bi jima dal mater, ki bi zanju bolje skrbela, ker je sam zaradi službe bil večkrat z doma. Mlada žena je Tonussiju povila hčerko in še sama začela delati, da bi prispevala svoj delež za vzdrževanje družine. Zaposlena je bila v več krajih v Tricesimu, slednjič v baru Esperita Cautera ter zvečer hodila pozno domov, kamor jo je večkrat spremljal sam lastnik bara, ali pa zaročenec lastnikove hčerke.

Tonussi je nekaj časa trpel ženino početje, potem je nekaj zasumil in začela ga je gristi ljubosumnost. Poleg vsega so povsod že govorili, da ga žena očitno vara. Tonussi ni mogel več strpeti in je ženo najprej svaril, potem pa ji začel groziti, ker je menil, da ne bo drugače ničesar dosegel. Družinski odnosi so bili že tako naeti, da je Tonussi nekoč ženi grozil z nožem, nekoč pozneje pa z majhnim srpom.

Žena, vsaj tako pravi, ni mogla več strpeti in je vprašala za svet odvetnika Costo v Vidmu, ki ji je svetoval, naj bi se ločila od moža za nekaj mesecev in v tem razdobju soglasno z možem rešila spor. Maria Fadi je tako živela zase Tonussi zase. Edina zveza med možem in ženo so bili otroci, ki so prihajali k očetu.

Obtožnica nadalje pravi, da Tonussi v tem času ni prenehal nadlegovati žene, da jo je večkrat strašil, ji grozil in podobno. Napetost je naraščala do usodnega 2. aprila 1966, ko so otroci prinesli očetu v Videm oprano perilo. Starejša hčerka Gabriela ni hotela odnesti zavoja z umazanim perilom mačehi, ker je imela druge opravke, zato je Tonussi pridržal pri sebi najmlajšo hčerko Paolo, rekoč, da bo že sam prinesel perilo in naslednjega dne pripeljal materi hčerkico.

Tako se je tudi zgodilo. Še predno se je odpeljal v Tricesimo, je Tonussi kupil torto za ženo, v železničarski torbi pa je poleg drugega imel tudi vrv. Našel je ženo, ki je v kuhinji pripravljala kosilo, toda kaj kmalu sta se začela prepirati in Tonussi je v napadu slepe ljubosumnosti vzel iz torbe vrv jo dvakrat zavezal ženi okrog vratu in začel vleči. Fadijeva se je trenutek nato nezavestna zgrudila na tla. Tonussi pa je v brezupni grozi stekel iz stanovanja, pograbil kolo in zbežal v Neme, kjer je kolo pustil na postaji, sam pa se je skril v neko kaščo.

Vse to se je pripetilo 3. aprila, dan kasneje so karabinjerji že prijeli Tonussija in ga aretirali.

Pred porotnim sodiščem v Vidmu se je Tonussi krčevito branil, da ni imel namena umoriti žene, temveč da jo je hotel samo prestrašiti. Tudi zdravniško poročilo telesnih poškodb Fadijeve, ki se je morala zaradi moževega napada zdraviti 10 dni, ni bilo preveč jasno, ker ni bilo razvidno, da je ženska bila v življenjski nevarnosti. Vsekakor je videmsko porotno sodišče upoštevalo delno slaboumnost Tonussija in ga obsodilo na 4 leta, 5 mesecev in 10 dni zapora.

Porotni sodniki v prizivni stopnji so bili drugačnega mnenja. Že v začetku je tožilec Ballarin označil Tonussija za skrajno ljubosumnega človeka, ki je imel namen ubijati, ter zahteval naj sodišče obsodi obtoženca na 8 let zapora. Nasprotno tezo je branil odvetnik obrambe Morgera, ki je Tonussija orisal kot žrtev mlade žene. Povedal je, da se Fadijeva ni nikoli potrudila, in prijavila moža karabinjerjem, ampak je lepo molčala in se delala žrtev, kot se je delala žrtev tudi včeraj na sodišču. Če je Tonussi ravnal kot je ravnal, je imel tudi svoje pravice zakonskega moža, da je hotel privezati nase mlado ženo, ki mu ni vračala topline, kot jo je od nje pričakoval. Odvetnik obrambe je na koncu tudi spodbijal tožilčevo trditev, da je Tonussi ravnal namerno in dokazoval, da je ženo hotel samo prestrašiti. Odv. Morgera je zahteval oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov, bilo pa bi mu ljubše, če bi sodišče ponovno revidiral celotni proces.

Omeniti je treba tudi, da je na včerajšnji razpravi nastopil tudi videmski odvetnik Costa in se potegoval za Fadijevo, ki je na procesih nastopala kot zasebna stranka.

Porotno sodišče se je nato umaknilo v posvetovalnico in po eni uri in pol dolgem razpravljanju izreklo obsodbo. Sodišče je Tonussija spoznalo za krivega, mu odbilo olajševalno okoliščino delne slaboumnosti ter ga obsodilo na 6 let zapora, dosmrtno prepoved opravljanja javnih služ, mu odvzelo moževo oblast nad ženo in obsodilo na plačilo sodnih stroškov. Tonussi bo moral plačati tudi stroške predstavniku zasebne stranke.

Kino na Opčinah

predvaja danes, 3. t. m. ob 18. uri film:

le bambole

(LUTKE)

Igrajo: GINA LOLLOBRIGIDA, NINO MANFREDI, ELKE SOMMER, JEAN SOREL, MONICA VITTI in VIRNA LISI

Mladini pod 18. letom vstop prepovedan!

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 3. t. m. ob 18. uri Cinemascope barvni film, ki je prejel 8 nagrad Oscar:

MY FAIR LADY

Igrajo: AUDREY HEPBURN, REX HARRISON

prodaja rabljenih avtomobilov

FILIALA V TRSTU
Ul. Campo Marzio 12
tel 31985

fiat

kjer je rabljeni avtomobil dober nakup

zadovoljuje in daje zaupanje

zagotovi prihranek

v široki izbiri modelov

tudi avtomobili

s posebnim jamstvom

največje olajšave

pri izplačevanju

razstava je stalno odprta

Goriško-beneški dnevnik

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA PRO LOCO

«Lanterna d'oro» naj postane hiša goriške folklore

Priprave na sestanek s predstavniškimi organi Gorice

Izvršni odbor Pro Loco iz Gorice je na zadnji seji razpravljal o načrtih za prihodnjo dejavnost. S tem v zvezi je predsednik dr. Carlo Pellis omenil priprave za bližnji sestanek s predstavniškimi odbori mesta ter izrazil željo po sodelovanju z ustanovami in posamezniki, ki se zanimajo za turistična vprašanja. Seve, so naloge Pro Loco iz Gorice važnejše kot naloge takšne organizacije na podeželju, ki se omejuje le na pripravljanje razstav vin in vaških praznikov. V Gorici je potrebno izdelati turistično politiko, ki bi okrepila dejavnosti na tem sektorju.

Predsednik je nato govoril o «hiši goriške folklore», ki bi zlahka bila «Lanterna d'oro» na Gradu. V njej bi imeli svoj sedež folklorni skupini, pevski zbor Seghizzi in godba na pihala, ki so se izkazali za zelo koristne v tolišnih primerih. Določitev «Lanterne d'Oro» še ni dokončna, ker obstajajo nekatere zapreke, sicer pa bi utegnili v ta namen izbrati kakšno drugo poslopje.

Predstavnik občinske uprave v izvršnem odboru Agati je predlagal skrbno izdelavo organskega koledarja vseh prireditev, ki bi jih uresničili v času enega leta. Tajnik Sergio Simone je poročal o delovanju turističnega urada v pasaži in razstavišču, dr. Formentini pa o možnosti uporabe deželnega prispevka za goriško folkloro ter o uspehu Tominčeve razstave, ki jo je predlagala komisija pri Pro Loco za ohranitev kulturnih zakladov.

Pod okriljem Pro Loco so priredili filatelistično razstavo na Andrejevem sejmu, v začetku prihodnjega leta pa bodo priredili v okviru kulturnih izmenjav z Jugoslavijo razstavo del kiparske Carlotte de Furlani v Novi Gorici.

Ministrski svet podaljšal zakon o prosti coni

Ministrski svet je včeraj na svoji seji podaljšal zakon o prosti coni za Gorico, ki bo zapadel 31. decembra 1966. Zakon bo nekoliko spremenjen, zlasti kar zadeva količino posameznih kontingentov.

Odločitev ministrskega sveta pomeni izredno pomemben dogodek za vse prebivalce, ki živijo na območju med Sočo, Vipavo in državno mejo, ker bodo deležni nekaterih ugodnosti, ki so velikega pomena za naše gospodarstvo, prav tako pa tudi za krajevni ustanovi Gorico in Sovodnje, saj si s trošarino, pobrano na blago proste cone, izravnavata svoj proračun.

Okoli zakona so bila v zadnjem času številna ugibanja, zlasti zavoljo nasprotovanja videmskih gospodarskih krogov, ki so tudi zase zahtevali podoben ukrep. Po velikih težavah in številnih posredovanjih predstavnikov oblasti, gospodarskih organizacij in strank v Rimu so pristojni vladni krogi sprevideli, da je nujno potrebno za nadaljnjih devet let podaljšati ta zakon in s tem pripomoči k uravnovešenju našega gospodarstva.

Podrobneje bomo o zakonu še pisali, zlasti o spremembah kontingentov.

Neobvezen tedenski počitek javnih lokalov v decembru

Pokrajinska zveza trgovcev sporoča, da je v prihodnjih tednih tja do 8. januarja 1967 tedenski počitek javnih lokalov neobvezen. Tako bobo imeli gostilničarji, kavarnarji in drugi gostinci lahko odprto vse dneve v tednu ob priliki Andrejevega sejma ter božičnih in novoletnih praznikov.

Zdravniško zavarovanje otrok obrtnikov

Tajništvo obrtniške komisije pri trgovinski zbornici sporoča vsem lastnikom obrtniških podjetij, da preneha veljati 31. decembra bolezensko zavarovanje za družinske člane, ki so dopolnili 18. leto starosti. Nadaljevanje zavarovanja je možno za dijake do 21 let starosti, univerzitetne dijake do 26 let starosti, za družinske člane stare nad 18 let, če so stalno za delo nesposobni, za mladoletne sodelavce, ki pa morajo biti v tem primeru pokojninsko zavarovani pri IVS. Če se hočejo obrtniki poslužiti omenjenih možnosti, morajo prinesti šolsko potrdilo odnosno zdravniško spričevalo. Omenjena komisija bo na svoji prvi seji v prihodnjem letu uradno izbrisala iz seznama vse tiste, ki nimajo urejenega položaja.

Občni zbor konzorcija za zaščito briških vin

Predsednik konzorcija za zaščito imena tipičnih briških vin grof Attems je sklical občni zbor članov konzorcija. Vršil se bo v nedeljo, 11. t.m. ob 9. odnosno ob 10. uri v drugem sklicanju v prostorih trgovinske zbornice v Gorici.

Dnevni red je naslednji: 1. Poročilo predsednika; 2. določilo članarine za 1967; 3. povezava obračunov za 1965 in 1966; 4. proračun za 1967 in 5. razno.

Ker bodo na zboru obravnavali važne društvene probleme, vabi odbor vse člane k udeležbi.

Izplačevanje pokojnin v Doberdobu

Poštni urad iz Doberdoba sporoča, da bodo izplačevali pokojnine INPS za mesec december 1966 v naslednjih dneh:

6. decembra kategoriji VO in VR (starostna in kmečka pokojnina), 7. decembra kategorije IO, IR in SR (invalidi), 9. decembra kategorija SO (za vdove s Poljan, iz Dola in Jamelj), 10. decembra kategorija SO (samo za vdove iz Doberdoba).

Omenjeni urad nadalje opozarja vse prizadete, da upoštevajo razpored razdeljevanja.

Občinski natečaj za socialnega asistenta

Goriška občina sporoča, da zapade rok za javni natečaj za socialnega asistenta na podlagi naslovov in izpitov 31. decembra letos ob 12. uri. Sprva je veljal rok do 25. novembra.

Urnik trgovin za praznik 8. decembra

Pokrajinska zveza trgovcev sporoča, da bodo v četrtek, 8. decembra, ko je cerkveni praznik, trgovine ves dan zaprte. Izjemo tvorijo pekarne, mlekarne in cvetličarne, ki bodo odprte v dopoldanskih urah.

V sredo 7. decembra bodo trgovine odprte do 19.30 in mesnice bodo poslovale tudi popoldne. Ta urnik velja za vso pokrajino.

Obenem sporočajo, da bo, v skladu z obstoječimi predpisi, za ves december medtedenska zapora trgovin neobvezna.

Danes popoldne pričetek Andrejevega sejma

Danes popoldne bo uradna otvoritev vrste razstav, ki jih prirejajo v okviru tradicionalnega Andrejevega sejma.

- **Ob 15.30 bodo v mladinskem domu na Largo Culiat 2 odprli peto mednarodno filatelistično in munizmatično razstavo.**
- **Ob 16. uri bodo na izvoznem trgu v Ul. Boccaccio razstavili kmetijske stroje.**
- **Ob 16.30 bodo na pokritem trgu ob Verdijevem korzu otvorili srečolov in vinsko razstavo.**

Že v prvih popoldanskih urah bodo odprli tudi zabavišča.

LEP USPEH GORIŠKE ROJAKINJE

Damijana Bratuževa doktorica glasbe v ZDA

Dr. Damijana Bratuž

Znana pianistka iz Gorice Damijana Bratuževa, je prejšnji mesec z dobrim uspehom položila glasbeni doktorat na univerzi Indiana v ZDA. To je prva ženska iz naših krajev in iz Italije na splošno, ki je dosegla tako diplomo te univerze, katero štejejo za največjo glasbeno šolo na svetu.

Prihodnjega januarja bo nova doktorica dopolnila svojo prakso kot profesorica klavirja na profesorskem kolegiju Emporia v Kansasu, spomladi pa bo imela več lekcij na kanadskih univerzah.

Njena doktorska teza nosi naslov «Ljudski element v glasbi Bele Bartoka» ter je važen prispevek za proučevanje in razumevanje tega skladatelja.

Bratuževa je poleg študiranja vodila tudi otroški program na ameriški televiziji. Na sliki je nova doktorica, v ozadju pa je glasbena fakulteta univerze Indiana.

Znanci in prijatelji izrekajo novi doktorici iskrene čestitke ter ji želijo mnogo uspeha pri njenem delu.

IZPRED OKROŽNEGA SODIŠČA V GORICI

Pri prehitevanju v Krminu je do smrti povozil mopedista

Zaradi zarubljene omare sta morala na zatožno klop

Včeraj dopoldne se je moral zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Gorici 20-letni Marino D'Antoni iz Trsta zaradi nenamernega umora pri prometni nesreči v Krminu.

Obtožnica se nanaša na dogodek, ki se je pripetil dne 21. novembra lani ob 19.25 v Ul. Madonnina v Krminu. D'Antoni se je peljal z avtom fiat 600 v katerem so bile še tri druge osebe vse iz Trsta, po omenjeni ulici proti podvozu Salderini. Pred njim je vozil fiat 1100 last Valentino Piani iz S. Giovanni al Natisone in D'Antoni ga je s svojim vozilom začel prehitevati. Vtem je privozil iz nasprotne strani na mopedu 18-letni Luigi Nassig, doma iz Corno di Rosazzo in ob srečanju treh vozil je D'Antoni od strani zadel moped ter povzročil padec mopedista. Ta je dobil pri padcu hude poškodbe, katerim je podlegel pol ure kasneje v bolnišnici. Drugi potniki so ostali nepoškodovani.

Iz poročila karabinjerjev je bilo razvidno, da D'Antoni ni vozil preveč glo in branilec odv. Cossa je poudaril, da prehitevanje v treh ni prepovedano, če je dovolj široka cesta in dovolj pregledna.

Sodniki pa tega niso upoštevali in so D'Antonija obsodili na 18 mesecev zapora in plačilo sodnih stroškov, na plačilo odškodnine prizadeti stranki, kateri mora izplačati takoj na račun tri milijone lir ter plačilo sodnih stroškov civilne stranke, ki so jih določili na 150 tisoč lir. Vendar so aplicirali amnestijo in mu je zaporna kazen v celoti odpuščena. Pač pa so mu odvzeli vozno dovoljenje za dobo 18 mesecev.

Zaradi zaplenjene omare bi se morala javiti pred sodniki 31-letni Bruno Mauri iz Gorice, Ul. Morelli 40 in 53-letna Irene Coniz vd. Martinuzzi iz Ul. Ferraris 14. Mauri je pred časom imel v podnajemu sobo pri Ireni Coniz in večkrat se je pripetilo, da so mu zaradi dolgov kakšno reč zaplenili ter jo je potem odkupil tik pred dražbo. Tako so mu zaplenili tudi omaro, ki je bila v stanovanju Conizove. Nekega dne pa je prišel Mauri, dejal da je plačal dolg, zaradi katerega je bila omara zaplenjena te jo odpeljal. Pozneje se je izkazalo, da to ni bilo res in tako so klicali oba pred sodišče. Vendar pa se nista odzvala in včeraj so obravnavali zadevo v njuni odsotnosti. Sodišče pa je ustavilo sodni postopek zaradi aplikacije amnestije. Obtoženca sta branila odv. Cossa in Macoratti.

Drž. tožilec dr. Baiti; preds. sodi. dr. Cenisi, sodnika Arculeo in Mazzarella. Zapisnikar Petti.

Zlom noge

V civilni bolnišnici v Gorici so pridržali na zdravljenju za 10 dni Alberta Ferligoja, starega 39 let, bivajočega na Trgu Catterini štev. 1. Včeraj popoldne je bil za podjetje Isontina v žabnicah ter je razkladal velike steklenice. Ena mu je padla na nogo in mu jo zlomila.

Razvit otrok

Komaj tri leta star Marco iz Ul. Codelli je prejšnji dan opoldne odšel zdoma. Starši, ki so bili v skrbeh, kam je odšel in da se mu bi kaj primerilo, so obvestili mestne stražnike, ki so ga vsega premraženega našli na Travniku, kjer si je ogledoval zabavišča.

Sinoči ob 19.30 je avtomobilist 55-letni Renato Stabile iz Gradiške trčil v Ul. Italia Brass, v dve vozili, ki služita za bivališče lastnikom zabavišč. Precejšnja škoda je nastala na avtomobilu voznika Stabila, medtem ko na ostalih vozilih ni bilo škode.

V KLUBU «S. GREGORČIČ»

Zanimivo predavanje o beneških Slovencih

V klubu «Simon Gregorčič» je prof. Andrej Budal predaval o beneških Slovencih ter 100-letnici plebiscita. Predavatelj je osvetlil ključna zgodovinska obdobja ter probleme, ki so se v njih pojavljali, odnosno reševali. Ob koncu je omenil spomenico beneških Slovencev predsedniku Saragatu ter podporo, ki so jim jo ob tem koraku dale vse slovenske kulturno-prosvetne organizacije.

V diskusiji je prof. Komjanc opisal sedanje razmere v Benečiji ter prizadevanja, da se odpravi strah kot ena izmed največjih posledic ustrahovanja beneških Slovencev po prvi, zlasti pa po drugi svetovni vojni.

Kino

Gorica

VERDI. 17.15: «Chi ha paura di Virginia Woolf?», R. Burton in E. Taylor. Mladini pod 14. letom prepovedan.

CORSO. 17.15: «Come rubare un milione di dollari e vivere felici», A. Hepburn, P. O'Toole. Kinemaskopski film v barvah.

MODERNISSIMO. 17—22.30: «A sud di Sonora», M. Brando in A. Comer. Kinemaskopski film v barvah.

VITTORIA. 17.15—21.30: «Testa di rapa», F. Lulli in G. Cinquetti. V barvah.

CENTRALE. 16.30: «S3 S — massacro e diamanti», M. Mell in Ken O'Brian. Kinemaskopski film v barvah.

Tržič

AZZURRO 17—22: «Caccia alla volpe», P. Sellers in V. Mature Kinemaskopski film v barvah.

EXCELSIOR. 16-22 «Modesty Blaise — la bellissima che uccide», M. Vitti in T Stamp. Barvni film.

PRINCIPE. 17—22: «La caccia», M. Brando in J. Fonda. Kinemaskope v barvah

S. MICHELE. 19—22: «Requiem per un pistolero». Kinemaskope v barvah. Izven programa «I figli del deserto», S. Laurel in O. Hardy.

Ronke

RIO. 19—21: «L'armata di Brancaleone», V. Gassman. Kinemaskope v barvah.

EXCELSIOR. Zaprto.

TEMPERATURA VČERAJ

V Gorici najvišja 14,6 stopinje ob 13.20 uri in najnižja 4,6 nad ničlo ob 24. uri; povprečna vlaga 89 od sto; dežja je padlo 19 mm

SEJA POKRAJINSKEGA ODBORA V GORICI

11 milijonov za prizadeto prebivalstvo poplavljenih krajev

Predsednik Chientaroli je v Rimu na sestanku, kjer bodo koordinirali pomoč prizadetim območjem

Zadnjo sejo pokrajinskega odbora je vodil geometer Dissette, ker je bil pokrajinski predsednik doktor Chientaroli v Rimu na sestanku vseh pokrajinskih predsednikov Veneta, da bi koordinirali ukrepe v korist poplavljencev.

Odbornik Marocco je sporočil, da je deželni odbor namenil za poplavljence naše pokrajine 10 milijonov lir, h katerim je pokrajinska uprava pristavila še enega. Od tega zneska bodo 10 milijonov podelili Gradežu, ostali milijon pa bodo razdelili med Tržič in Štarancan. Denar bo pokrajinska uprava izplačala preko svojega blagajnika, in sicer na osnovi seznamov občinskih uprav, ki vsebujejo imena prizadetih ljudi.

Ob koncu so na predlog odbornika Pecorarija sklenili kupiti dve sliki za pokrajinski muzej v palači Attems na Kornu, in sicer Finettijevega usmiljenega Samaritanca in Mrumattijev Kras.

IZ GORIŠKE BOLNIŠNICE

Pri mesenju testa si je zlomil prst

Včeraj ob 13. uri so sprejeli za 8 dni v civilno bolnišnico na zdravljenje 17-letnega peka Lucijana Jančiča iz Gorice, Ul. Mocchetta 26. Ko je malo prej mesil testo za kruh se je ranil na prstih leve roke in si sredinec verjetno tudi zlomil. V bolnišnico so ga pripeljali sam Viatori s svojim avtom.

Na svojem domu je padla sinoči ob 17.30 84-letna Maria Franceschin iz Gorice, Ul. Boccaccio 45 ter si pri tem zlomila levo nogo v kolenu in se udarila na stegnu. Z avtom Zelenega križa so jo odpeljali v bolnišnico, kjer so jo pridržali za 10 dni na zdravljenju.

Sinoči ob 18. uri pa so nudili prvo pomoč 25-letni Bruni Koren iz Gorice, Ul. Levada 31, ki se je zbodla z žebljem na desnem stopalu. Okrevala bo v 5 dneh.

Huda nesreča peka

Pek Karel Sirok, star 58 let, rojen v Steverjanu ter bivajoč v Ul. Brolo 1, se bo v bolnišnici zdravil 40 dni, ker si je polomil roko in nogo. V Drevoredu 20. septembra ga je podrl avtomobilist iz Pevme Bruno Stocola.

V hlevu si je zlomila stegnenico 64-letna Štefanija Klanjšček, rojena Trpin. V bolnišnici se bo zdravila 60 dni.

URARNE in ZLATARNE SEDMAK

- TRST Viale XX Settembre 1 tel. 96016
- NABREŽINA (center)
- SESLJAN (center)

ZLATI IN SREBRNI OKRASNI PREDMETI

za Miklavža je dobra knjiga najlepše darilo

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Ul. Sv. Frančiška 20 - Tel. 61-792

vam nudi bogato izbiro otroških knjig in slikanic

PISMO UREDNIŠTVU

Dragi urednik,

Oglašam se v imenu bivše mestne sekcije PSI in občinske svetovalske skupine PSI v zvezi s pismi, ki sta ju poslala Primorskemu dnevniku v objavo dva čitatelja, oziroma prvaka KPI, v zvezi z D'Annunziovim spomenikom v Gorici. Nočem vzbujati s tem svojim pismom polemike, pojasniti hočem bralcem Primorskega dnevnika in slovenski javnosti vlogo, ki jo je s tem v zvezi imela krajevna organizacija socialistične stranke. Za nas je s tem polemika zaključena, ker smo prepričani, da bo to pojasnilo zadostovalo našim ljudem.

Letos poleti je goriški župan na neki seji odbora (giunte) prebral pismo Zveze bojevnikov, s katerim je ta zahtevala, da bi občina prispevala za spomenik D'Annunziu v Gorici 195.000 lir. Socialistični predstavnik v občinskem odboru dr. Tomassich se je temu predlogu uprl in utemeljil svoje stališče s politično motivacijo, ker pomeni D'Annunzio v naših krajih podpihovanje nacionalistične mrženje in šovinizma. Dr. Tomassich je tudi dejal, da bi bila podpora tej iniciativi v nasprotju s sporazumom levega centra. To stališče socialističnega predstavnika so podprli tudi drugi odborniki in s politično motivacijo je bila denarna pomoč s strani občine odklonjena.

Pač pa je odbor na neki drugi seji le potrdil sklep prejšnjega, enobarvnega občinskega odbora, sestavljenega iz samih demokristjanov in z drugim županom, da se organizatorjem podeli občinsko zemljišče za postavitev spomenika.

Septembra je prišlo do odkritja spomenika. Goriški župan je tja šel osebno, ne da bi o tem obvestil ostale člane odbora, odstranil se je med manifestacijo, ko je uradni govornik, bivši fašistični minister, napadel vladno politiko. Naj dodam, da so bili na tej manifestaciji odsotni predstavniki prefekture in pokrajine ter deželne uprave.

Dan po otvoritvi sta socialistična svetovalca dr. Sanzin in Zuliani vložila interpelacijo, v kateri sta ostro napadla župana za njegovo prisotnost na otvoritvi. Istočasno je s to interpelacijo prvič prišla v javnost novica, da je občina zavrnila finančno podporo pobudnikom D'Annunziovega spomenika.

Proti županu in odboru so trije svetovalci MSI vložili interpelacijo, češ, kako se je občina drznila odreči podporo D'Annunziovemu spomeniku. S to interpelacijo so tudi vprašali župana, zakaj je iz svoje pisarne odstranila D'Annunziove trofeje, ki so «krasile» to pisarno za časa prejšnjih županov. Odv. Pascoli, načelnik skupine MSI, je dal ostavko na mesto občinskega svetovalca, češ, da je odbor v rokah socialistov, Slovencev in «titinov.» Bivši župan dr. Bernardis je v dolgem pismu objavljenem v Piccolu grajal stališče sedanjega odbora in hvalil odbor, ki je pred šestimi leti, ko je bil on župan, dal vso podporo D'Annunziovemu spomeniku v Trži.u.

Interpelacijo, oziroma mocijo, so vložili tudi komunisti, ki so povedali v glavnem isto, kar so že prej povedali socialisti tako v odboru kot v interpelaciji dveh svetovalcev.

Komunisti pa so se oprli nato na podelitev zemljišča: Kar ne stoji na nogah je, da komunisti napadajo socialiste, češ da so ti sokrivi za poveličevanje D'Annunzia?

Kako in zakaj? Je ali ni zasluga socialistov, da je občinski odbor prvič v zgodovini goriške občine odrekel podporo pobudnikom nacionalistične in fašistične manifestacije? Je ali ni zasluga socialistov, da je to stališče, politično popolnoma pravilno izraženo, prišlo v javnost, kar je razbesnelo neofašistične prvake z ostavko najvidnejšega izmed njih? Je res ali ni res, da je bilo zemljišče podeljeno na podlagi sklepa prejšnje uprave?

Žal nam je takšne polemike, a resnica je ena: če ne bi bilo socialistov v odboru, bi bila občina skoro gotovo dala podporo pobudnikom spomenika. Le prisotnost socialistov je to preprečila. In kdor pozna goriško zgodovino zadnjih petdesetih let, mora potrditi, da je bil s tem napravljen odločilen prelom.

Z naše strani nočemo nadaljevati polemike, ker je mi nismo hoteli. Želel sem le objasniti, kako so stvari potekale. Nič več in nič manj. S spoštovanjem.

MARKO WALTRITSCH
(tiskovni referent pri bivši sekciji PSI)

šport šport šport šport šport šport

KOŠARKA JUTRI PRVI NASTOP

NA PROMOCIJSKEM PRVENSTVU

Bor v Gorici proti Idroluxu

Tekma bo ob 11. uri v telovadnici pri Campagnuzzi

Košarkarji Bora se bodo jutri v Gorici pomerili v prvem kolu promocijskega prvenstva s peterko Idroluxa. Tekma se bo začela ob 11. uri v telovadnici pri Campagnuzzi. Predvidevanja so nemogoča, kajti vse ekipe, ki nastopajo na tem prvenstvu, so bile pred kratkim ustanovljene in so nam zato povsem neznane. Vsekakor pa je gotovo, da imajo vse goriške peterke dobro košarkarsko tehniko in zato se bodo morali borovci močno potruditi, da bodo lahko sledili nasprotniku. Nevarno pa je, da bi se plavih oprijela trema na tej njihovi prvi preizkušnji. Vsekakor pa se je moštvo vestno pripravljalo in tudi v primeru slabih rezultatov ne bi mogli ničesar očitati Savu in drugim. Pač pa nasprotniki bi bili boljši.

Trener Savo Spacal ima za jutrišnjo tekmo na razpolago igralce: Ambrožič, Kafol, Prinčič, Rudež, Zavadlal, Borut Spacal, Kokošar, Babuder, Gergolet, Fabjan, Črmelj in Laković.

Na tem promocijskem prvenstvu bo nastopalo 8 ekip in sicer:

1. AP Grado (Gradež)
2. Pallacanestro Edera (Pordenone)
3. Polisportiva O. San Michele (Tržič)
4. Polisportiva Libertas (Gorica)
5. US Ardita (Gorica)
6. ŠZ Bor (Trst)
7. US Isonzo Idrolux (Gorica)
8. US Servolana

KOLEDAR TEKEM

I. KOLO (4.12.1966)
Idrolux — **Bor**
Libertas — Ardita
Servolana — Grado
POM — Edera

2. KOLO (8.12.66)
POM — Servolana
Edera — Grado
Bor — Libertas
Ardita — Idrolux

3. KOLO (11.12.66)
Idrolux — POM
Ardita — Edera
Grado — Libertas
Bor — Servolana

4. KOLO (18.12.66)
Libertas — POM
Idrolux — Grado
Servolana — Ardita
Edera — **Bor**

5. KOLO (8.1.67)
Libertas — Idrolux
Ardita — **Bor**
Servolana — Edera
POM — Grado

6. KOLO (15.1.67)
Edera — Idrolux
Grado — Ardita
Bor — POM
Servolana — Libertas

7. KOLO
Idrolux — Servolana
Libertas — Edera
Grado — **Bor**
POM — Servolana

V jutrišnji tekmi s Fiumicellom

Si bo Juventina osvojila obe točki?

Jutri bo Juventina igrala na domačem igrišču v Štandrežu. Po nedeljski izgubljeni tekmi z Audaxom je zelo potrebna uspeha, da se igralcem nekoliko dvigne morala. Mogoče bo domačinom pripomoglo do dveh točk domače igrišče in pa simpatija in podpora domačih navijačev. Igralci priznavajo, da morajo odslej igrati bolj odprto in poskušati hitre prodore pred nasprotna vrata. Za ta poskus bo ravno pripravna jutrišnja tekma, ker se je od vojakov vrnil in bo jutri začel igrati Enio Batistič, ki je zelo hiter in je primeren za desno krilo.

Za jutrišnjo tekmo s Fiumicello trener Marson poziva na igrišče v Štandrežu ob 14. uri naslednje igralce:

Tomasin, Paškulin, Costelli, Oblak, Tabaj, Ferfolja, Žežlin, Montico, Batistič, Petejan, Ghiotto, Nanut, Klaučič, Pavlin.

D. R.

ODBOJKA DREVI OB 21.15

V TELOVADNICI V UL. DELLA VALLE

Vodilni Casadio (v moški B ligi) v gosteh Bora

Danes bo v telovadnici v Ul. della Valle gostovala najmočnejša šesterka italijanske B lige (B skupina), v kateri nastopa tudi tržaški Bor. Za slovenske odbojkarje bo to zelo težka tekma, če ne najtežja. Premagati bodo morali dve oviri. Prvič: moralno. Po dveh zaporednih zmagah so borovci doživeli dva težka poraza, ki sta močno vplivala na moralo igralcev. Če jim bo uspelo prebroditi to, se jim bo pojavila druga ovira. To je ekipa Casadio, ki ni do sedaj izgubila niti seta, kar dokazuje izredno moč te postave, ki je lani nastopala v prvi italijanski ligi.

Lahko rečeno torej, da bodo morali borovci v eni tekmi premagati kar dva nasprotnika, kar bo zelo težko, če ne brezupna naloga. Prepričani pa smo, da bodo plavi dali vse iz sebe in če bodo zaigrali kot znajo, bi se lahko dogodilo, kar nihče ne pričakuje: premagati prvega v lestvici. To pa ni odvisno samo od igralcev, ki bodo imeli izredno težko nalogo, ampak tudi od zvestih navijačev, ki bodo gotovo prišli polnoštevilno bodrit slovenske predstavnike v tem težkem trenutku.

Po vsej verjetnosti bodo borovci tokrat nastopili s popolno postavo. Orel je namreč po nezgodi ki jo je doživel med tekmo s Pagninom, hitro okreval in bo tako močno ojačil obrambno moč ekipe. Nekoliko negotova pa je še prisotnost Jurkiča, katerega odsotnost ekipa močno občuti.

Tekma Bor - Casadio bo v občinski telovadnici v Ul. della Valle z začetkom ob 21.15.

* * *

Ženska šesterka Bora bo to nedeljo počivala. Prvenstvo ženske A lige je namreč tako razdeljeno, da igrajo ekipe tudi po več tekem v enem kolu, drugič pa počivajo.

* * *

Odbor za tekme italijanske odbojkarske federacije je sporočil datume tekem moške B lige, ki so bile odložene zaradi poplav:

B skupina
22. dec.: Menegola . Gramsci
6. jan.: Libertas - Cemab Spray
7. jan.: Menegola - Codognato, Pagnin - Robur
8. jan.: Libertas - Gramsci, Cemab Spray . BOR (v Nonantoli ob 17. uri).

f. v.

DOMAČI NOGOMET

Jutri, 4. t.m.

III. KATEGORIJA

Ob 10.30 v Nabrežini
PRIMORJE — COOP
Verjetna postava Primorja — Scheriani, Babudri, Delise, Stinko, Bartole, Fragiacomo, Živec, Milič, Zužič, Verginella.

* * *

Ob 12.30 na igrišču Ponziane
DON BOSCO — UNION
Verjetna postava Uniona — Furlan, Martini, Franco Camassa, Antonio Camassa, Gombač, Bisuli, Petrič, Osbolt, Krevatin, Falconetti, Morabito.

* * *

Ob 12.30 na stadionu «Prvi maj»
PRIMOREC — ROIANESE
Verjetna postava Primorca — Mirko Kralj, Branko Guštin, Stojan Milkovič, Livio Sosič, Bogdan Čuk, Renato Kralj, Tullio Možina, Edvard Kralj, Doro Možina, Boris Čuk, Henrik Čuk.

* * *

Ob 14.30 v Nabrežini
VESNA — LIBERTAS (Prosek)
Verjetna postava Vesne — Čah, Sulčič D., Finotto, Osvaldo, Canazza, Sulčič S. (Rener), Košuta E., Michelini, Košuta R., De Micheli, Picchieri.

* * *

Ob 14.30 v Boljuncu
ROSANDRA — BREG
Verjetna postava Brega — Baloš, Kozina, Valentič K., Maver, Zocchi, Bertesina, Zerial, Švara, Ralca, Bubnich, Grahonja.

* * *

JUNIORJI

Ob 8.30 v Ul. Svevo
PONZIANA — UNION
Ob 9.30 v Boljuncu
BREG — LIBERTAS
Verjetna postava Brega — Ota, Maar, Hrvatič, Komar, Metlika, Opara, Samec, Mikuš, Rodella, Petaros, Čuk.

* * *

Ob 12. v S. Sergiu
S. SERGIO — PRIMORJE

NARAŠČAJNIKI

Ob 9.45 na stadionu «Prvi maj»
TRIESTINA B — PRIMORJE

* * *

Ob 12. uri v Boljuncu
BREG — FORTITUDO
Verjetna postava Brega — Žerjal, Kuret, Slavec, Berdon, Bandi, Kocjančič, Krmec, Lovriha, Veljak, Zahar, Grgič.

SMUČARSKI ODSEK SPDT

organizira v nedeljo, 11. t. m. smučarski izlet z avtobusom v Črni vrh. Vpisovanje do 7. t. m. v Tržaški knjigarni.

NA SOBOTNEM DRUŽABNEM VEČERU SOKOLA V NABREŽINI

Pregled enoletnega dela in razdelitev diplom SŠI

Delovanje športnega društva naj bi zajelo tudi mladino okoliških vasi

V soboto, 26. novembra se je v dvorani Igo Gruden zbralo veliko število nabrežinske mladine, ki je z izrednim navdušenjem prisostvovala nagrajevanju zmagovalcev IX. SŠI. Med prisotnimi smo opazili tudi nekaj starejših članov društva, župana devinsko-nabrežinske občine D. Legiša, prof. Bojana Pavletiča, blagajnika Bora Bruna Križmana ravnateljico nižje srednje šole v Nabrežini, dr. Antoninijevo in nekaj profesorjev z iste šole, katerih prisotnost je prav posebno razveseljiva, ker se že dalj časa nabrežinski izobraženci niso menili za delovanje društva. Na žalost pa se ni večera udeležil nihče iz učiteljskega kroga, kar je posebno obžalovanja vredno, ker so prav učitelji tisti, ki morajo našo mladino vzgajati v slovenskem duhu, to je, slediti isti poti, kot sta si jo začrtali nabrežinsko prosvetno in športno društvo.

Večer je otvoril predsednik šd Sokol Sergij Radović, ki je v daljšem govoru najprej orisal nastanek društva in med drugim dejal:

«Po lepih uspehih, ki jih je naša mladina dosegla na lanskem športnem tednu, smo občutili perečo potrebo poustanovitvi take skupnosti, ki bi zbirala vso mladino, jo vodila in usmerjala v tako plemenito delovanje kot je šport. V ta namen je bil sestavljen pripravljalni odbor, ki naj bi pregledal in ocenil vse realne možnosti za obstoj in ustanovitev takega društva na našem področju. Pozitivni izsledki te predpriprave in pritisk mladine so povzročili, da je bilo 17. marca letos ustanovljeno športno društvo s sedežem v Nabrežini, kateremu smo določili ime Sokol. Ze s samim imenom, ki smo ga povzeli od nekdanjega zelo znanega telovadnega društva, smo hoteli poudariti naše jasno začrtane cilje: nuditi mladini možnost primerne uporabe prostega časa, zdravo rekreacijo študentom in pritegniti v aktivni šport čim več atletov. Obenem pa je velika naloga društva tudi utrjevanje in krepitev slovenskih značajev v ljubezni in globokem spoštovanju do materinega jezika.»

V nadaljevanju je Radović prikazal delovanje društva v prvem letu svojega obstoja in se posebno zaustavil pri rezultatih letošnjih športnih iger. Svoj govor pa je zaključil tako:

«Naša iskrena želja je, da bi tudi tisti mladinci, starši in izobraženci, ki še stojijo ob strani, začeli spoznavati in se zanimati za naše delo in se prepričati, da niso naši cilji brezplodne utvare, ampak plemeniti ideali, za katerimi mora težiti vsak zdrav Slovenec. Naloge, ki smo si jih zadali, so velike in težke, a prepričani smo, da jih bomo z voljo, ljubeznijo in pomočjo vseh ter v prepričanju vzvišenosti naših namenov, izvršili.»

Nato je povzel besedo prof. Bojan Pavletič, ki je najprej poudaril pomen športa med našo mladino in prešel k pregledu uspehov, ki jih je šd Sokol doseglo na IX. SŠI. Pri tem je omenil, da je imelo prav to društvo izredne težave pri organizaciji, ker je moralo vedno skrbeti tudi za prevoz tekmovalcev v mesto, kar ni bilo potrebno za mestna društva, ki so bila torej glede na to favorizirana. Nato je popravil lestvice prvih desetih posameznikov. Končno pa je še čestital društvu za odlične uspehe in dodal, da je šd Sokol, zaradi težkoč organizacije, mladosti društva in majhnega števila pravih atletov, letošnje športne igre moralno zmagalo.

Spregovoril je tudi župan Drago Legiša, ki je najprej dejal, da je bil vabila na ta večer izredno vesel in da je vedno z največjim zanimanjem sledil delovanju nabrežinskega društva. Priporočal pa je, naj bi se društveno delovanje razvilo tudi na ostale vasi občine.

Sledilo je podeljevanje diplom članom, ki so se uvrstili na prva tri mesta na IX. SŠI. Diplome so podelili župan D. Legiša, prof. B. Pavletič ter dva člana odbora šd Sokol: dr. Karel Ferluga in Stanko Kosmina. B. Križman pa je podelil abonma Slovenskega gledališča trem članom, ki so se uvrstili med prvimi desetimi tekmovalci in so bili na nagrajevanju ob zaključku iger pomotoma izpuščeni.

Za dober zaključek večera je odbor priredil zakusko, na katero so bili vabljeni vsi tekmovalci in gostje. Med zakusko smo prosili nekatere najbolj reprezentativne protagoniste društvenega delovanja za kratek razgovor.

Najprej smo vprašali predsednika Radoviča, kateri je namen društva v letošnji sezoni.

«Naše društvo mora letos predvsem okrepiti in poživiti svoje delovanje. Imamo namen vzpostaviti most med starejšo in mlajšo generacijo, to je vpeljati v aktivno delovanje tudi srednjo generacijo, ki se je do sedaj brezbrižno obnašala do našega društva. Poleg tega moramo dobiti zastopnike po drugih vaseh, da bomo lahko organizirali delovanje po vsej občini.»

Obrnili smo se na glavnega organizatorja športnega delovanja društva, Damjana Pertota in ga vprašali, kaj meni o dosedanjih uspehih društva.

«Predvsem moram omeniti dvojno zmago v odbojki na IX. SŠI. S to zmago smo prekinili monopol, ki sta ga v tej panogi imeli društvi Cankar in Škamperle. Uspeh smo dosegli tudi v promocijskem prvenstvu, posebno v zadnji tekmi Sokol-CRDA, ki je bila nedvomno najlepša tekma, ki jo je naša ekipa odigrala. Upam le, da se bo agonizem te tekme večkrat ponovil.»

In načrti za bodoče delovanje?

«Predvsem bomo začeli resno trenirati z žensko ekipo, vendar ne smemo zanemariti mladincev, ker bomo iz njihovih vrst črpali nove sile za bodoče delovanje. Pogoji za dober uspeh so nam skoraj naklonjeni, ker imamo več talentiranih in požrtvovalnih igralcev in igralk. Kar se tiče drugih panog, mislimo nadaljevati s treniranjem namiznega tenisa in, ko bo športno igrišče dograjeno, začeti tudi košarko.»

Pogovorili smo se še s kapetanoma obeh odbojkarskih ekip, ki bosta še ta teden začeli z rednim treningom.

«Po mojem mnenju je bilo prvo mesto popolnoma zasluženo Naši nasprotniki so sicer pokazali večjo uigranost, saj trije igrajo v C ligi, vendar se jim pozna pomanjkanje skupne igre. Upam le, da bomo na naraščajniškem prvenstvu zasedli čim boljšo uvrstitev.»

Tamaro Caharijo pa smo prosili za mnenje o ženski ekipi:

«Navdušena sem nad tem, da ima tudi naše društvo žensko odbojkarsko ekipo. Navdušenje vseh igralk pa bi se seveda povečalo z uspehi. Vendar se zavedamo, da se bomo morale pomeriti z ekipami, ki so močnejše od tistih, proti katerim smo že igrale. Zato je tudi potrebno več resnega treninga.»

r-n

ŠZ BOR

ATLETSKI ODSEK

vabi svoje člane in vse ostale, ki bi se radi udejstvovali v atletiki, da se udeleže sestanka, ki bo v nedeljo 4. decembra ob 10. uri na stadionu «Prvi maj», Vrdelska cesta 7.

Na sestanku se bo razpravljalo o začetku zimskih treningov in o bodočem delovanju odseka.

Tako jutri moštva na igriščih

- **ROMA**
  Pizzaballa; Sirena, Sensibile; Carpenetti, Losi, Scala (Carpanesi); Colausig, Peirò, Enzo, Tamborini, Barison.
  JUVENTUS
  Anzolin; Gori, Leoncini; Bercellino, Castano, Salvadore; Favalli, Del Sol, De Paoli, Cinesinho, Menichelli.
- **LR VICENZA**
  Luison; Volpato, Rossetti; Campana, Carantini, Poli; Maraschi, Governato, Da Silva, Demarco, Ciccolo.
  SPAL
  Galli; Tomasin, Bozzao; Bagnoli, Bertuccioli, Moretti; Bosdaves, Pasetti, Rozzoni, Massei, Muzzio.
- **BOLOGNA**
  Vavassori; Furlanis, Ardizzon; Turra, Janich, Fogli; Perani, Bulgarelli, Nielsen, Haller, Pascutti.
  INTER
  Sarti; Burgnich, Facchetti; Landini (Bedin), Guarneri, Picchi; Jair, Mazzola, Domenghini, Suarez, Corso.
- **MILAN**
  Barluzzi; Anquilletti, Rosato; Schnellinger, Santin, Trapattoni; Rivera, Lodetti, Sormani, Maddè, Amarildo.
  FIORENTINA
  Albertosi; Rogora, Pirovano; Bertini, Ferrante, Brizi; Hamrin, Merlo, Brugnera, De Sisti, Chiarugi.
- **LECCO**
  Meraviglia; Tettamenti, Bravi; Schiavo, Pasinato, Malatrasi; Canella, Ferrari, Clerici, Angelillo, Bonfanti.
  FOGGIA
  Moschioni (Ballarini); Corradi, Vivian; Tagliavini, Rinaldi, Magi; Oltramari, Micheli, Nocera, Traspedini (Gambino), Faleo (Lazzotti).
- **BRESCIA**
  Cudicini; Robotti, Fumagalli; Rizzolini, Vasini, Mazzia; Salvi, D'Alessi, Troja, Bruells, Cordova.
  VENEZIA
  Vincenzi; Tarantino, Mancini; Canciani, Grossi, Spagni; Bertogna, Beretta, Mencacci, Mazzola II., Benitez.
- **TORINO**
  Vieri; Fossati, Trebbi; Cereser, Maldini, Puia; Meroni, Simoni, Combin, Ferrini, Fanello.
  ATALANTA
  Cometti; Pesenti, Nodari; Pelagalli, Cella, Signorelli; Danova, Salvori, Savoldi, Dell'Angelo, Hitchens.
- **CAGLIARI**
  Reginato; Martiradonna, Longoni; Cera, Vescovi, Longo; Nenè, Rizzo, Boninsegna, Greatti, Brando.
- **LAZIO**
  Cei; Zanetti, Castelletti (Adorni); Carosi, Pagni, Dotti; D'Amato, Mari, Morrone, Burlando (Bartù), Sassaroli.
- **MANTOVA**
  Zoff; Scesa, Corsini; Volpi, Spanio, Giagnoni; Spelta, Catalano, Di Giacomo, Josson, Tomeazzi.
  NAPOLI
  Bandoni; Nardin, Micelli, Ronzon, Girardo (Panzanato), Bianchi; Orlando, Juliano, Altafini, Sivori, Canè.

Totocalcio

Bologna — Inter	1 X 2
Brescia — Venezia	1
Cagliari — Lazio	1
Vincenza — Spal	1 X
Lecce — Foggia	1
Mantova — Napoli	1 X 2
Milan — Fiorentina	1 X
Roma — Juventus	1 X
Torino — Atalanta	1 X
Treviso — Biellese	1
Carrarese — Perugia	X
Cesena — Vis Pesaro	1
Spezia — Anconitana	1

TOTIP

1. —	prvi	1 1
	drugi	1 2
2. —	prvi	1 1 1
	drugi	2 1 X
3. —	prvi	1
	drugi	X
4. —	prvi	1 2
	drugi	2 1
5. —	prvi	1 1
	drugi	X 2
6. —	prvi	1
	drugi	2

ŠAH

Drevi ob 20. simultanka Filipoviča v Briščikih

Danes, v soboto, ob 20. uri v gostilni Milič v Briščikih simultanka med šahisti s Krasa in mojstrom Filipovičem.

☆ SNEŽNE RAZMERE ☆

Bovec — 5 cm
Livek — 30 cm - vlečnica obratuje
Logatec — 40 cm - vlečnica obratuje od 8. do 17. ure
Lokva — 30 cm - vlečnice obratujejo
Črni vrh — 80 cm - vlečnica obratuje

OB PETNAJSTLETNICI SMRTI R. PAHORJA

(Nadaljevanje s 3. strani)

kakor da bi sam živel v izobilju. Na drugem velikem tržaškem procesu leta 1940 so tudi njega spet obsodili na 12 let ječe, ki bi jo moral odsedeti v ječi San Geminiano, da ni fašistični režim prej kapituliral. Roman Pahor je bil velik borec za naše teptane pravice, hkrati pa je bil tudi velik človek, ki je čestokrat prevzemal nase odgovornost za dejanja, ki jih ni izvršil, le da je s tem rešil našega človeka pred kaznijo konfinacije ali ječe. Romana sta odlikovala velika skromnost in samozatajevanje. Nikdar ni bilo slišati iz njegovih ust tožbe, ne osebne prošnje, nikdar ni negodoval niti takrat, ko se mu je delala očitna krivica, ki ga je pahnila v bedo in pomanjkanje.

Velika in vsestranska Romanova narodna dejavnost do danes še ni bila proučena in analizirana. To delo je za zgodovino Slovencev na Tržaškem zelo važno in nas zato še čaka. Ne glede na to, pa je Roman Pahor že prešel v zgodovino, ki bo opisovala eno naših najbolj epskih dob. Prešel je v zgodovino kot svetel in trajen primer velikega antifašističnega borca in velikega borca za pravice in za obstoj slovenskega naroda v teh krajih.

INFORMACIJE TURISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE

GORIŠKA

V Novi Gorici je dovolj prostora v obeh hotelih. V Bovcu in Kobaridu je dovolj prostih postelj. Snega je v Bovcu 20 cm, v Kobaridu pa 15 cm. Na Lokvah ima hotel Poldanovec dovolj prostora; snega je 60 cm, vse tri vlečnice obratujejo. Cesta iz Nove Gorice na Lokve je prevozna. Prevozna je tudi cesta na Predel, vendar le z enosmernim prometom. Na Livku je pri zasebnikih dovolj prostih postelj. Snega je 40 cm, vlečnica obratuje.

GORENJSKA

Bohinj: Dovolj prostih postelj je v hotelih in v zasebnih tur. sobah. Za Novo leto so hoteli že zasedeni. V Kranjski gori je zaprt hotel Erika, v drugih hotelih in pri zasebnikih je še dovolj prostora. Za novoletne praznike pa imajo zasebniki v Kranjski gori rezervirane že vse postelje v kurjenih sobah. V Podkorenu je v hotelu Vitranc 22 prostih postelj, razen tega pa je dovolj prostora tudi pri zasebnikih. V Gozd Martuljku je prostor v hotelu Špik in Franc Rozman, kakor tudi v gostilni Pri Jožici. Pri zasebnikih je dovolj prostora. Na Vršiču je v Tičarjevem domu 28 prostih postelj, v Erjavčevi koči 27, v Kači na gozdu 18 in v Mihovem domu 16. Sedežnice in vse vlečnice v Kranjski gori obratujejo od 9. do 17. ure. Snega je dovolj. Cesta čez Vršič je prevozna do hotela Erika. V Tržiču je prostor v restavraciji Pošta, restavraciji Zelenice, gostilni Damulnek in pri zasebnikih. V Podljubelju je prostor v penzionu Ankele in v restavraciji Podljubelj. V planinskih domovih na Kofcah, Pod Storžičem in na Zelenici je dovolj prostora. Dom na Zelenici je na novoletne praznike zaseden. Na Zelenici obratuje od planinskega doma do Grebena nova smučarska vlečnica dolga 420 m. V Kranju je prostor v obeh hotelih in pri zasebnikih. Prostor je tudi v hotelu na Šmarjetni gori in v hotelu na Brniku. Hotel na Brniku je za Novo leto že zaseden. Nekaj prostora je tudi v Domu na Krvavcu. Na Jezerskem je dovolj prostora v domu in pri zasebnikih. Za Novo leto pa je Dom na Jezerskem že zaseden, nekaj prostora pa je pri zasebnikih. V Predvoru je prostor v hotelu Grad hrib in pri zasebnikih. V Naklem imajo zasebniki v ogrevanih sobah 40 prostih postelj.

Prireditve: V Kranju je v Mestni hiši odprta razstava «Stari Kranj — zgodovinsko urbanistični in zgodovinsko kulturni razvoj mesta». V Prešernovi hiši v Kranju sta odprti dve restavraciji: «Prešeren in Čop» in «Staroslovanski Bled in Kranj». V Sindikalni dvorani v Tržiču je odprta razstava fotokluba Tržič. V Občinski skupščini v Tržiču je odprta urbanistična razstava, v Delavski univerzi pa razstava kiparjev NOB.

LJUBLJANA Z OKOLICO

V Ljubljani je dovolj prostora v vseh hotelih. Šolski center za gradbene inštruktorje ima dovolj prostih postelj. Dovolj prostora je tudi pri zasebnikih. Prostor je tudi v Motelu v Mednem, v Domžalah in pri zasebnikih v Zbiljah. V Kamniku je prostor pri zasebnikih in v planinskem domu na Starem gradu. Dovolj prostora je v Kamniški Bistrici in v hotelu Šimnovec na Veliki planini. V Trbovljah je prostor v gostišču Klek, v Zagorju v hotelu Kum, v Hrastniku pa v gostišču Jelka. Prostor je v planinskih domovih na Mrzlici, Kumu, Vrheh, Partizanskem vrhu. Pri smučarski koči Lontoš pod Kumom obrature smučarska vlečnica. Koči na Zasavski gori, planinskem domu Dol in planinskem domu Hrastnik. Koča na Čamšetiški planini je odprta samo ob sobotah in nedeljah. V Izlakah je prostor pri zasebnikih in v Medijskih toplicah. Zasebniki v Čemšetiki in Podkumu imajo dovolj prostora. V Litiji in okolici je dovolj prostora v gostiščih in pri zasebnikih. Na Vrhniki je prostor v hotelu Mantova in v zasebnih turističnih sobah. Planinski dom na Planini nad Vrhniko je odprt samo ob sobotah in nedeljah. V Logatcu je prostor v hotelu Krpan in pri zasebnikih; smučarska vlečnica na Sekirco obratuje vsak dan od 8. do 17. ure. V Rovtah in Žireh je dovolj prostora. Prostor je v Rakovem Škocjanu, v Cerknici, na Rakeku in v planinskem domu na Slivnici. V okolici Cerknice je dovolj prostora pri zasebnikih in v zasebnih gostiščih. V turističnih domovih na Travni gori, Kureščku in Polževem je dovolj prostora. Prostor imajo tudi zasebniki v Grosupljem in Ribnici. V Kočevju je prostor v hotelu Pogled in pri zasebnikih. Prostor je tudi v Dolu ob Kolpi, Osilnici in Koči Kostel v Kostelu ob Kolpi. Na Rakitni obratujeta obe smučarski vlečnici.

V restavraciji Jezero v Cerknici, v Rakovem Škocjanu in v Domu na Slivnici pripravljajo silvestrovanje. Rezervacije sprejema Turistični biro v Cerknici.

DOLENJSKA

V Novem mestu je dovolj prostora v obeh hotelih. Prostor je tudi v hotelih v Metliki, Črnomlju, Krškem in na Otočcu. V Dolenjskih in Šmarjeških Toplicah je dovolj prostora. Koča Gospodična na Gorjancih ima dovolj prostih postelj. Cesta je plužena.

W. SOMERSET MAUGHAM 66.

ČUDOVITA ŽENSKA

Julija ga je živahno pogledala, toda on se ni niti nasmehnil. Njene pripombe niso bile zanj kdo ve kaj smešne.

«Ne morem razumeti, od kod ima te ideje. Nemogoče si je zamisliti, da si je te bedarije izmislil sam.»

«A kaj pomeni to, da kar tako tavate okoli?»

«Nekoliko sem se želela sprehoditi. Pravkar sem hotela iti na čašico čaja.»

Njegovo stanovanje je bilo takoj za vogalom. Prav v trenutku, ko jo je zagledal, se je vračal domov.

«Pojdite, da skupaj popijeva čaj!»

«Kako to, da ste danes tako zgodnji?»

«Oh, zdaj nimam v uradu preveč dela. Eden od naših delničarjev je pred nekaj meseci umrl in tako sem jaz v podjetju dobil večji delež. To tudi pomeni, da sem si ohranil stanovanje. Michael se je pri tem odlično izkazal; dejal je, da mi ni treba plačevati najemnine, dokler se mi ne izboljšajo razmere. Zares hudo mi je bilo že ob misli, da bi se moral preseliti in zapustiti to stanovanje. Saj boste šli. Rad bi vam postregel s čašico čaja.»

Čebljal je tako živahno, da se je Julija malodane zabavala. Če bi ju kdo poslušal, nikakor ne bi mogel verjeti, da je bilo med njima kdaj karkoli. Očitno Tomu ni bilo niti najmanj neprijetno.

«Dobro. Toda ostala bom samo za trenutek.»

«Prav.»

Krenila sta proti garažam in ona se je zlahka povzpela pred njim po strmih stopnicah.

«Prosim, sedite udobno v prvi sobi, jaz pa bom pristavil vodo za čaj.»

Julija je odšla in sedla. Pozorno se je ozirala po sobi, ki je bila prizorišče toliko njenih ljubezenskih doživetij. Njena fotografija je še zmeraj stala na starem mestu, toda na kaminu je bila tudi velika fotografija Avice Crichton. Na njej je bilo zapisano: Avice — Tomu. Julija je vse opazila. Soba bi mogla biti tudi dekoracija za kakšno uprizoritev, za tako, ki jo je že igrala; zdela se ji je prijetna, vendar ji ni pomenila nič več. Ljubezen, ki jo je v njej uživala, ljubosumnost, ki jo je mučila, ekstaza spolnega vdajanja — vse to ni zanjo pomenilo nič več, ali vsaj ne toliko kot ena od vlog, ki jih je igrala v nedavni preteklosti. Nenavadno je uživala v svoji ravnodušnosti. Tom je vstopil z namiznim prtom, ki mu ga je ona darovala, in s priborom za čaj, ki je bil prav tako njeno darilo. Ni si mogla kaj, da je ne bi ta majhna prigodna darila, ki jih je še zmeraj uporabljal, silila k smehu. Hitro zatem je prinesel čaja in pila sta ga, sedeč drug ob drugem na divanu. Še ji je pripovedoval o zboljšanju svojega položaja. Pojasnjeval ji je — veselo in prisrčno, kot je znal le on — kako zelo se mora zahvaliti za svoje donosnejše posle znanstvom, ki jih je napravil v zvezi z njo; s tem je zagotovil večje dohodke sebi in svojemu podjetju. Pripovedoval ji je o svojem letovanju, s katerega se je pravkar vrnil. Julija je ob vsem tem ugotovila, da Tom nima niti pojma o tem, koliko bridkosti ji je prizadel. In tudi to jo je sililo k smehu.

«Slišal sem, da utegnete nocoj doseči velikanski uspeh.»

«To bi bilo čudovito, kajne?»

«Avice je rekla, da sta bila vidva, vi in Michael, z njo čudovito dobri. Pazite, da vas ne bo prekosila.»

Tom je to rekel v šali, vendar se je Julija hitro vprašala, če mu morda ni Avice izblebetala svoje namere.

«Ali ste z njo zaročeni?»

«Ne. Avice hoče biti svobodna. Mnenja je, da bi zaroka utegnila škodovati njeni karieri.»

«Zakaj?» Ta beseda se je kakor nehote odtrgala od Julijinih ust, toda nemudoma se je spet znašla. «Da, razumem, kaj s tem misli.»

«Seveda, jaz ji ne bi hotel biti v napotje. Mogoče bo po nocojšnji predstavi dobila ugodno ponudbo za Ameriko; tedaj je popolnoma razumljivo, zakaj želi biti popolnoma svobodna: le tako bi jo mogla sprejeti.»

Njena kariera. Julija se je v sebi tiho smehljala.

«Veste, da vas občudujem, ker ste bili tako prijazni do Avice.»

«Zakaj?»

«No, saj dobro veste, kakšne so ženske.»

Položil ji je roko okoli pasu in jo poljubil. Julija se je nasmehnila.

«Kako čuden fant ste vi.»

«Kaj menite, če bi se malo ljubila?»

«Ne bodite nori.»

«Kaj je na tem norega. Mar nisva bila dovolj časa ločena?»

«Jaz sem za ločitev brez ugovora. In kaj je z Avice?»

«Oh, ona je nekaj drugega. Pridite.»

«Kaj ste pozabili, da imam danes premiero?»

«Je še dovolj časa.»

Objel jo je z obema rokama ter jo nežno poljubil. Porogljivo ga je pogledovala, nenadoma se je odločila.

«Prav.»

Vstala je in odšla v spalnico. Snela je klobuk ter zlezla iz obleke. Držal jo je v rokah, kot jo je v prejšnjih časih večkrat držal. Poljubljal je njene zaprte oči in majhne dojke, s katerimi se je tako zelo ponašala. Mirno mu je prepustila svoje telo, da dela z njim, kar hoče, toda njena duša je ostala nekje daleč. Poljube mu je vračala iz ljubeznivosti in samo sebe je zalotila, kako medtem misli na vlogo, ki jo bo igrala zvečer. Zdelo se je, kakor da sta v njej dve osebi. Ljubimka v objemu svojega ljubimca in igralka, ki v duhu že vidi nejasen prostor temnega gledališča in sebe, ki gre na oder in posluša poplavo ploskanja. Ko sta nekoliko pozneje ležala drug ob drugem — on z rokami okoli njenega vratu, ona pa je nanj popolnoma pozabila — jo je naravnost presenetilo, ko je prekinil dolgi molk.

«Kaj vam ni več do mene?»

«Kako da ne, dragi. Norim za vami.»

«Tako čudni ste danes.»

Opazila je, da je razočaran. Nesrečno bitje; ni hotela ponižati njegovih čustev. Bil je zares zelo ljubek.

«Pred mano je premiera, tudi povsem pri sebi nisem danes. Naj vas to ne vznemirja.»

Zdaj ji je postalo jasno, da ji do njega ni popolnoma nič več. Kljub temu ga ni hotela užaliti. Nežno ga je pobožala po obrazu.

«Mili moj mali.» («Ali se je Michael spomnil, da ljudem, ki čakajo na vstopnice, postreže s čajem? To ne stane preveč in ljudem je veliko do tega.») «Ali veste, da je zadnji čas, da grem? Ob šestih bo prišla gospodična Phillips. Tudi Evie bo zelo vznemirjena in ne bo hotela razumeti, da se mi ni nič hudega pripetilo.»

Med oblačenjem je živahno čebljala. Čeprav ga ni gledala, je čutila, da se Tom ne počuti preveč prijetno. Posadila je na glavo klobuk, zatem pa je z obema rokama objela njegov obraz in ga poljubila.

«Na svidenje, mali moj. Želim vam dobro zabavo.»

«Veliko sreče!»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1, II., Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7 700 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 503-3-85 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst